SUNNY
Saulėta, dieną 45°, naktį 35
Saulė teka 6:25, leidžiasi 7:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So Halsted Street, Chicago Ill 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV — Chicago, Ill. — Penktadienis, Balandžio-April 5 d., 1974 m. — Kaina 15c — 81

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NIXONAS SKOLINGAS PAJAMŲ MOKESČIŲ

PALAIDOJO PREZIDENTĄ POMPIDOU

PARYŽIUS. — Vakar Prancūzijos prezidento Georges Pompidou palaikai buvo palaidoti Orvilliers kaimo kapinėse, 35 mylios nuo Paryžiaus, kur prezidentas turėjo namą. Pats Pompidou paliko savo laidotuvių tvarkos nurodymus. Jis nenorėjo nei gėlių, nei vainikų ir įsakė pažymėti jo kapą paprastu akmeniu, su pavarde ir gimimo bei mirties datomis. Jis pageidavo, kad Seines upės saloje stovinčioje bažnyčioje St. Louis en l'Ili būtų pamaldos su Gregorijaus giedojimu. Mišias atlaikė senas prezidento draugas kanauninkas Marcel Barbotin. Dalyvavo tik artimieji, vyriausybės nariai ir draugai.

Orvilliers kapinėse palaidotas ir Pompidou tėvas. Laidojimo apeigos buvo trumpos ir paprastos, dalyvaujant tik šeimos nariams.

Šeštadienį Paryžiaus Notre Dame katedroje įvyks oficialus atsisveikinimas su mirusiu predentu. Gedulingose pamaldose planuoja dalyvauti ir prezidentas Nixonas, o jei jis negalėtų išvykti, Amerikos vyriausybei atstovaus viceprezidentas Geraldas Fordas. Atvyksta Britanijos premjeras Wilsonas ir Edinburgho kunigaikštis, princas Pilypas, kancleris Willy Brandt iš V. Vokietijos, Japonijos premjeras Takeo Tanaka, Kanados premjeras Pierre Trudeau, Pakistano prezidentas Zulfikar Bhutto. Sovietų Sąjunga žadėjo atsiųsti premjerą Kosyginą arba prezidentą Podgorną.

Prezidento ilgai slėpta liga ir jo mirtis sukėlė kalbas apie politikų sveikatos problemas ir ar turi politikai teisę slėpti savo sveikatos būklę. Prieš rinkimus bet koks įtarimas, kad kandidatas serga, galėtų nulemti rinkimų rezultatus. Prisimenamas senatoriaus Thomas Eagletono atvejis. Jis buvo demokratų parinktas viceprezidento vietai, kai paaiškėjo, kad jam praeityje teko gydytis psichiatrinėje ligoninėje, jo kandidatūra buvo tuoj atšaukta.

Nauji rinkimai Prancūzijoje turi įvykti tarp balandžio 28 ir gegužės 5 d. Sekmadienį susirenka degolininkų partijos centro komitetas, o socialistai sušaukė specialų partijos kongresą pirmadienį. Partijų kandidatai turi būti paskelbti 15 dienų prieš rinkimus. Kiekvienas kandidatas turi būti pasiūlytas mažiausiai 100 parlamento narių ar kitų išrinktų ar paskirtų pareigūnų. Konstitucinė Taryba turi kandidatus patvirtinti. Kandidatai turi įmokėti po 2,000 dol. užstatą, kuris prarandamas, jei kandidatas negauna nors 5% balsų.

Pagrobta mergina nenori laisvės

SAN FRANCISCO. — Symbionese armijos pagrobta milijonieriaus Hearst duktė Patricija atsiuntė radijo stočiai įkalbėtą juostelę ir savo fotografiją su šautuvu rankose, stovinčią prie tos organizacijos vėliavos. Ji sako nemorinti grįžti pas tėvus, kurie esą melagiai ir kapitalistai. Ji nutarusi pasilikti su revoliucijonieriais ir kovoti už prispaustų žmonių laisvę.

Merginos tėvai, pasiklausę juostelės, pripažino, kad tai Patricijos balsas, tačiau jie negali patikėti, kad jų duktė laisvu noru nutartų susijungti su pagrobėjais. Manoma, kad ji galėjo būti vaistais paveikta ar užhipnotizuota, nors ji pati kalboje tai paneigia. Patricija sako, kad jos tėvai ja nesirūpino, jos tėvas esąs melagis. Ji nenorinti grįžti į savo pirmykštį gyvenimą. Savo sužieduotiniui ji sako, kad jos nauji pergyvenimai ją pakeitė ir ji dabar mylinti savo naujus draugus.

IŠ VISO PASAULIO

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė nutarė pastatyti daug kainuojančią upės užtvanką toje apylinkėje, kur potvyniai padarė daug nuostolių. Žuvo 1.650 žmonių, tūkstančiai liko be pastogės. Užtvanka sumažins ateityje potvynių pavojų.

SEOULAS. — Pietų Korėjoje vėl demonstruoja studentai. Policija suėmė apie 50 asmenų ir sustiprino universitetų priežiūrą.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė, kai vyriausybė skiria 35 bil. rublių naujiems žemės plėšiniams. Naujakuriai, kurie apsigyvens iki šiol nedirbamuose plotuose, gaus iki 5,000 rublių paskolas 15 metų. Ūkiai gaus specialias lėšas naujiems keliams tiesti.

WASHINGTONAS. — Admirolas Worth Bagley paskirtas laivyno operacijų viršininko pavaduotoju. Jis iki šiol vadovavo JAV karo laivyno jėgoms Europoje.

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas padavė į teismą du laikraščius: Daily Express ir Daily Mail už premjero šmeižimą. Britų įstatymai šia prasme skiriasi nuo Amerikos panašių įstatymų. Premjeras Wilsonas 1967 m. laimėjo bylą ir 20,000 dol. ieškinį už karikatūrą, dėl kurios jis kreipėsi į teismą.

PEKINAS. — Kambodijos komunistų vadas Khieu Samphan dvi valandas tarėsi su Mao Tse Tungu. Priėmime dalyvavo ir nuverstas Kambodijos princas Sihanoukas.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas pasirašė su United Israel Appeal sutartį, kuri skiria 30.5 mil. dol. Izraelio imigrantų reikalams.

BUENOS AIRES. — Nors Esso naftos bendrovė sumokėjo Argentinos teroristams virš 14 mil. dol., tos bendrovės direktorius Samuelson dar nepaleistas. Jis buvo pagrobtas gruodžio 6 d.

WASHINGTONAS. — Senato ginkluotų jėgų komitetas atsisakė padidinti paramą Pietų Vietnamui, skirdamas tik pusę lėšų, kurių vyriausybė prašė. Dar mažesnį paramos padidinimą priėmė Atstovų Rūmų lėšų komitetas.

HARTFORDAS. — Connecticuto valstijos senatas uždraudė rūkymą visose viešose vietose, susirinkimuose, valstijos pastatuose.

Buvęs viceprezidentas Agnew apeliavo Marylando teisme žemesnio teismo nutarimą atimti jam teisininko teises.

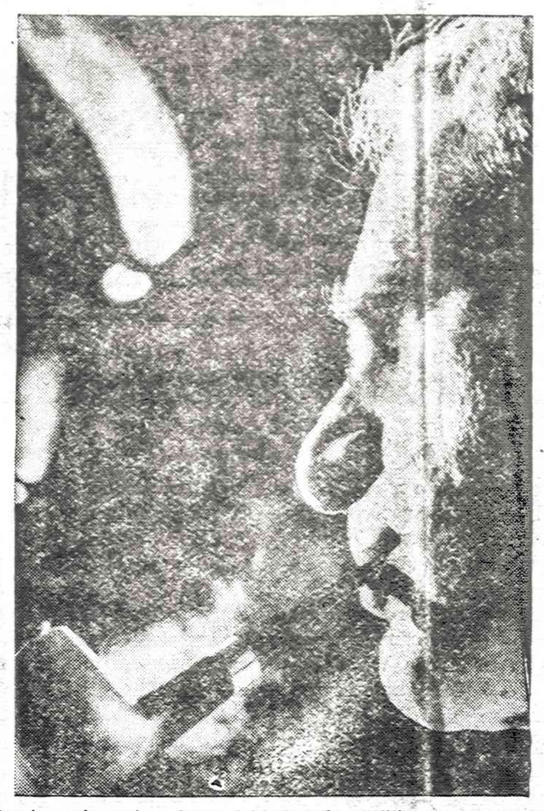

Gynybos sekretoriaus James Schlesingerio profilis. Jis paneigė gandus, kad jis ir valstybės sekretorius Kissingeris griežtai nesutinka dėl atominių ginklų politikos. Schlesingeris pareiškė, kad jo ir Kissingerio pažiūros daugelyje klausimų sutampa, esą skirtumų tik dėl taktikos klausimų.

LAOSE SUDARYTA NAUJA VALDŽIA

VIENTIANE. — Šiandien Laose sudaroma nauja koalicinė vyriausybė, kurion pirmą sykį įeina ir komunistų Pathet Lao atstovai. Po 11 metų nesilankymo, į Laosą iš Š. Vietnamo atskrido princas Souphanouvong, Pahet Lao vadas ir netikras Laoso premjero Souvanna Phouma brolis. Naujos vyriausybės premjeru pasilieka Souvanna Phouma. Jo partijos žmonės turės švietimo, gynybos, vidaus reikalų, finansų ir sveikatos ministerijas. Komunistai valdys užsienio reikalų, viešųjų darbų, ekonomikos, informacijos ir religinių reikalų ministerijas. Neutralieji turės du ministerius: teisingumo ir pašto.

Komunistų vadą iškilmingai pasitiko Laoso vyriausybės nariai ir diplomatinis korpusas, kuriame buvo ir Amerikos ambasadorius Charles Whitehouse. Žmonių minia labai entuziastingai sutiko sugrįžtantį komunistų vadą, kuris rodė pirštais pergalės ženklą. Trumpame žodyje jis pabrėžė "kliūtis", kurios dar laukia koalicinės valdžios. Princą Souphanouvonga į jam skirtą, naujai nudažytą vilą palydėjo komunistų kareivių dalinys. Pagal susitarimą, komunistai turi savo kareivių ir policininkų dviejuose Laoso miestuose, kurie yra paskelbti neutraliais.

Šiandien abiejų, ilgai kovojusių, pusių vadai bus priimti karaliaus Savong Vattama karališkoje sostinėje Luang Prabang. Karalius Laose laikomas tautinės vienybės simboliu. Jis iškilmingose ceremonijose patvirtins naują valdžią. Šiuo istoriniu įvykiu pasibaigs daug metų trukęs civilinis karas. Komunistai bandė jėga pašalinti Laoso vyriausybę, tačiau su Amerikos parama Laosas atsigynė. Pagal istorijos patirtį koalicinės vyriausybės ilgai neišsilaiko. Anksčiau ar vėliau komunistai išstumia kitų partijų ministerius ir paima valdžią į savo rankas. Partneriai komunistams reikalingi tik iki įsistiprinimo.

Neginčijamas Laoso autoritetas yra premjeras Souvanna Phouma, kurį žmonės gerbia ir jo klauso. Jis tačiau jau 72 metų. Jam pasitraukus ar mirus, komunistams būtų daug lengviau išstumti kitų pažiūrų žmones ir vieniems paimti Laoso valdžią.

Manevrai pykina Jugoslaviją

BELGRADAS. — Jugoslavijos vyriausybė pašaukė Amerikos ambasadorių Malcolm Toon ir pareikalavo pasiaiškinti dėl karo laivyno manevrų, kuriuose dalyvauja Amerikos ir Italijos karo laivai netoli Jugoslavijos pakraščių. Spauda kalba apie "fašistines, revanšistines" Italijos ambicijas.

Ambasadorius Toon paaiškino Jugoslavijos valdžiai, kad manevrai vyksta Nato ribose, apie juos Jugoslavijos vyriausybė buvo painformuota dar pernai. Jis paneigė tvirtinimus, kad manevrai nukreipti prieš Jugoslaviją.

Paskutiniu metu tarp Italijos ir Jugoslavijos iškilo senas ginčas dėl Triesto ir apylinkių. Nuo 1954 metų ši ginčijama sritis buvo padalinta į dvi zonas, kurių viena laikinai atiduota valdyti Italijai, o kita — Jugoslovijai. Ši neseniai pakeitė savo sienos stulpus, uždėdama užrašus, kurie rodo Jugoslavijos nuosavybę tų laikinai valdomų žemių. Italija dėl tų užrašų kovo 11 d. pareiškė protestą.

Ambasadorius Toon garantavo jugoslavų valdžiai, kad laivyno manevrai neturi jokio ryšio su Italijos-Jugoslavijos ginču.

WASHINGTONAS. — Teisėjas John Sirica nustebo, kai jį paskelbė "Geriausiai apsirengusių vyrų "sąraše. Jis pareiškė nesuprantąs, kaip jis pateko į tą sąrašą, nes jis turįs tik du kostiumus.

Bankų dokumentai nebus paslaptis

WASHINGTONAS. — Aukščiausias Teismas 6-3 balsais patvirtino 1970 m. priimtą įstatymą, kuris iš bankų reikalauja aiškių atskaitomybių apie namie ar užsieniuose bankuose daromas transakcijas. Ieškant nusikaltėlių ar įrodymų apie nusikaltimus, teisingumo organai turi teisę reikalauti iš bankų žinių apie banke laikomus, įdedamus ar išimamus pinigus. Tas žinias bankai turi suteikti.

Civilinių laisvių aktyvistai šią bylą pralaimėjo. Jie aiškino, kad šis įstatymas duoda vyriausybei laisvas rankas šnipinėti atskirų individų pinigus, o tas laužo privatumą, nemažiau už telefonų klausymą.

Bankų Slaptumo įstatymas reikalauja, kad bankai turėtų knygose žinias apie visus virš 100 dol. indėlius, jų savininkų pavardas, čekių kopijas virš 5,000 dol. čekiams ir visų paskolų virš 5,000 dol. kopijas. Šios žinios reikalingos teisingumo organams vedant kovą su kriminalistais, su mokesčių nemokančiais piliečiais ar su gangsteriais, kurie perveda savo pinigus į užsienio bankus.

22 senatoriai vaduoja Kudirką

WASHINGTONAS. — Senatorius Charles Percy jau surinko 21 senatorių, kurie kartu su juo sponsoriuoja rezoliuciją nr. 66. Ji ragina prezidentą Nixoną pavesti valstybės sekretoriui Kissingeriui "atkreipti tuoj pat sovietų vyriausybės dėmesį į gilų ir augantį Amerikos piliečių susirūpinimą dėl Simo Kudirkos kančių ir raginti paleisti jį iš kalėjimo ir leisti jam sugrįžti pas šeimą".

Rezoliucija prašo prezidentą pavesti JAV atstovui Jungtinėse Tautose John Scali perduoti šią rezoliuciją žmogaus Teisių komisijai.

Be Charles Percy šią rezoliuciją siūlo šie senatoriai: Birch Bayh, Joseph Biden, Bill Brock, Edward Brooke, James Buckley, Clifford Case, Peter Dominick, Robert Criffin, Edward Gurney, Clifford Hansen, Philip Hart, Jesse Helms, Hubert Humphrey, Henry Jackson, Jacob Javits, Gaylord Nelson, Abraham Ribicoff, Adlai Stevenson, Robert Taft, John Tunney ir Harrison Williams.

Atstovų Rūmuose panašią rezoliuciją bando pravesti Robert Hanrahan iš Illinois.

Irako kurdų vadas generolas Mustafa al Barzani. Kurdai reikalauja iš Irako valdžios daugiau autonomijos, ir svajoja įsteigti nepriklausomą Kurdistaną, į kurį įsijungtų Irano, Turkijos ir Irako kurdai.

PREZIDENTAS SUMOKĖS APIE PUSĘ MILIJONO DOL. NEMOKĖTŲ MOKESČIŲ

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono populiarumas Amerikoje nukrito, pagal paskutinį Gallupo apklausinėjimą, iki 25%. Toks nuošimtis pasakė, kad prezidentas gerai atlieka savo pareigas, o 62% pasisakė prieš. Apklausinėjimas įvyko dar prieš mokesčių inspekcijos sprendimą, kad prezidentas yra skolingas mokesčių įstaigai 432,787 dol. Panašų sprendimą padarė ir kongreso jungtinis pajamų mokesčių komitetas. Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas sumokės iždui pinigus, kurių jis nesumokėjo už savo pajamas nuo 1969 metų. Su nuošimčiais susidarys 465,000 dol. Prezidentui teks pasiskolinti pinigų iš draugų.

Raportas apie prezidento pajamų mokesčius bus išleistas vyriausybės spaustuvės ir jį galės, kas norės, už 6.50 dol. nusipirkti. Raportas turi 1,008 puslapius. Kongreso komitetas priėjo išvados, kad prezidento pajamų mokesčių pildytojai nepranešė kai kurių pajamų, o kai kur nurašė išlaidas, kurių neturėjo nurašyti. Didžiausią sumą sudarė nurašymai už prezidento dokumentų padovanojimą valstybės archyvui. Tie dokumentai buvo padovanoti po to, kai įstatymai jau uždraudė už tokias dovanas nurašyti nuo mokesčių vertės sumą.

Prezidento kritikai nurodo, kad ne tiek tos padarytos klaidos pykina žmones, kiek "kombinacijos" siekiant sumažinti mokesčius. Kaip išlaidos įrašytas vanduo, kuriuo laistomas golfo laukas San Clemente, Calif. Išlaidų tarpe įrašyta 5,391 dol. suma už gėrimus, maistą ir dekoracijas "panelės Patricijos Nixon kaukių baliui". Išlaidų tarpe yra 23,576 dol. prezidento ir jo šeimos maistui gyvenant Camp David, Key Biscayne ar San Clemente vasarvietėse.

Mokesčių inspektoriai priėjo išvados, kad 92,298 dol., išleisti prezidento nuosavybių pagerinimui, turi būti įrašyti kaip pajamos, nes tie pinigai pakėlė nuosavybių vertę. Raportas pabrėžia, kad inspektoriai nedaro sprendimo, ar buvo leistina vyriausybės lėšomis tokius pagerinimus daryti. Konstatuojamas faktas, kad tie pagerinimai laikytini pajamomis ir už juos reikia mokėti mokesčius. Vyriausybės apmokėtos lėktuvų kelionės, kuriomis naudojosi prezidento šeimos nariai ir draugai, kainavusios 27,105 dol. irgi laikytinos pajamomis, sakoma raporte.

Sadatas apie santykius su rusais

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadatas pasakė Aleksandrijos universitete kalbą, kurioje paaiškino Egipto santykius su Sovietų Sąjunga. Jis pasakė išvaręs sovietų kariuomenę iš Egipto todėl, kad Maskva nesilaikė savo duoto žodžio ir nedavė Egiptui žadėtų ginklų. Po kariuomenės išvežimo Maskva kelis mėnesius su Egiptu nekalbėjo, nes manė, kad Egiptas susitarė su Amerika dėl sovietų karių išvarymo.

Tik Sirijos prezidentui tarpininkaujant, Maskvos vadai sutiko priimti Egipto gynybos ministerį Ahmedą Ismailą ir vėliau patį prezidentą Sadatą. Tik 1973 m. vasario mėn. Egipto santykiai su Maskva vėl pagerėjo, tačiau sovietų vadai vis įtikinėjo Egiptą nepradėti su Izraeliu karo, nes jie galvojo, kad Egiptas negali karo laimėti.

Sovietų Sąjunga paskyrė Egiptui naują ambasadorių Vladimirą Poliakovą, kuris nuo 1967 iki 1971 m. buvo Kaire ambasadoriaus patarėju. Buvęs ambasadorius Vladimiras Vinogradovas perkeltas į Ženevą, kur jis atstovaus Sovietų Sąjungai Viduriniųjų Rytų taikos derybose.

Audrose Amerikoje žuvo 320 žmonių

ČIKAGA. — Trečiadienį po pietų visa eilė uraganų nusiaubė Ameriką nuo pietinių valstijų iki Kanados. Žuvo 320 žmonių, šimtai — sužeistų, nuostolių padaryta Kentucky, Indianoj, Ohio, Illinois, Alabamoj, Tennessee, Michigane ir kitose valstijose. Stirūs vėjai sugriovė pusę Xenia, Ohio miesto. Nuo geležinkelio buvo nupūsti vagonai, apversti automobiliai.

Illinois valstijoje buvo jaučiamas žemės drebėjimas, kurio centras buvo Springfielde. Decatur, Ill., du vyrai buvo užmušti ir 22 asmenys sužeisti. Audra nunešė daug stogų, išvertė medžių, nutraukė elektros laidų. Sužalota 150 namų, kai kurie — visai sugriauti.

Daugiausiai nukentėjo Kentucky, kur gubernatorius Wendell Ford pašaukė Tautinę Gvardiją. Brandenburgo miestelis su 1,600 gyventojų visai sugriautas, čia žuvo 23 žmonės. Indianoj kariuomenė pasiųsta į šešias apskritis. Deauw miestelis visai sugriautas.

HOLLYWOODAS. — Komediantas Bob Hope nedalyvavo Oskarų įteikimo iškilmėse, nes jas televizijoje rodė Chevrolet apmokama stotis. Pats Bob Hope televizijoje garsina Fordus ir turi sudaręs su Fordo bendrove sutartį.

Siūlo pakelti vario kainas

SANTIAGO. — Čilės kasyklų ministeris, gen. Arturo Yovane pasiūlė visoms varį eksportuojančioms valstybėms susitarti ir nustatyti aukštesnes vario kainas, panašiai kaip padarė naftos valstybės. Praėjusią savaitę jis sukėlė nervingumą Britanijoje, pasiūlydamas neparduoti britams vario, nes darbiečių vyriausybė nutraukė Čilei duotą paramą ir atšaukė numatytą karo laivų vizitą Čilėje.

Dėl vario kainų susitarti būtų nesunku, nes apie 70% pasaulio vario pagamina keturios valstybės: Čilė, Zambija, Peru ir Zaire. Jų ministeriai gegužės mėnesį suvažiuos pasitarti.

Varis Čilei sudaro 80% visų valstybės pajamų. Praėjusią savaitę vario svaras pasiekė rekordinę kainą — 1.44 dol., kai pernai svaras kainavo 80 centų.

Dėl vario pabrangimo Amerikos iždas planuoja vieno cento monetas kalti iš aliumino.

Operetės pastatymas įvyks balandžio 27 d., šeštadienį, 8 val. vak. ir balandžio 28 d., sekmadienį, 3 val. popiet Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS "P I R M Y N" STATO
ROBERT PLANQUETTE 3-JŲ VEIKSMŲ OPERETĘ

"KORNEVILIO VARPAI"

Dirigentas ir režisierius Muz. K. STEPONAVIČIUS. Solistai: ALGIRDAS BRAZIS, DALIA KUČENIENĖ, VIKTORAS MIELIULIS, ELEONORA ZAPOLIENĖ, ALBERTAS SNARSKIS, VALENTINAS LIORENTAS ir kiti.

Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 West 69th Street
Telef. — PRospect 8-4585

Bilietų kainos: 4, 5, 6, 7 dol. abiem spektakliams.

MALONIAI KVIEČIAME — VISUS

ERNESTO GALVANAUSKO NEMALONUS PALIKIMAS SAVO GIMTAJAM KAIMUI

Naujienose ne vieną kartą buvo gražiai pasisakyta apie Ernestą Galvanauską, kad jis buvo atkaklus kovotojas už lietuvių tautos teises, didelis valstybininkas ir, būdamas valdžios priešaky, planingai vairavo nepriklausomos Lietuvos valstybės vairą. Jaučiu už didelę garbę, kad iš mano gimtojo Zizonių k., Vabalninkų valsč., kilęs asmuo taip vertingai išaukštintas. Tačiau tenka apgailestauti, kad Ernestas Galvanauskas žurnalui "Varpas" duotuose atsiminimuose metė savo tėvų kaimynui gan negražų kaltinimą pasakydamas, kad tas kaimynas jį išdavė rusų policijai už paskirtą atlyginimą, atseit atliko biaurų Judo darbą. Čia paduodama E. Galvanausko atsiminimų ištrauka iš 1970-1971 m. žurnalo "Varpas" Nr. 10, psl. 102—103:

"... Grįžęs į Vabalninką (iš Vilniaus 1905 m. Seimo — S. P.) lankiau įvairias vietoves, sakiau kalbas, aiškinau valstiečių nutarimus. Netrukus pradėjo siausti rusų policija. Sustiprinti jos būriai suiminėjo veiklesniuosius šviesuolius ir ūkininkus. Aš turėjau nutraukti viešą veiklą ir atsidurti pogrindyje. Lankiau jau įsteigtas, steigiau naujas valstiečių kuopeles. Policija paskelbė mane ieškanti ir išdavusiems paskyrė piniginį atlyginimą. Atvažiavęs tėviškėn pernakvoti, buvau artimiausio kaimyno išduotas ir suimtas. Tai buvo 1906 m. vasario mėn. (tiksliai datos neprisimenu). Vežė į Panevėžio kalėjimą, lydint raitelių būriui, nes policija nebuvo tikra, kad apylinkės gyventojai nepadarys užpuolimo mane išlaisvinti. Panevėžio kalėjimas jau buvo perpildytas suimtaisiais valstiečiais".

Ernestas Galvanauskas, mesdamas artim. kaimynui tokį kaltinimą, ar pagalvojo kokiuo gi būdu tas kaimynas galėjo pranešti policijai apie jo atvykimą pas tėvus? Telefonų kaimuose nebuvo. Tad pagal E. Galvanausko įsivaizdavimą, kaimynas, pastebėjęs jį pas tėvus, bėgo, kinkė arklį į roges ir nakčia per gilų sniegą drožė 14 klm. į Vabalninkus pranešti policijai. Apkaltintasis kaimynas to tikrai nepadarė. Jis buvo rimtas ūkininkas, padorus ir aukštos moralės žmogus.

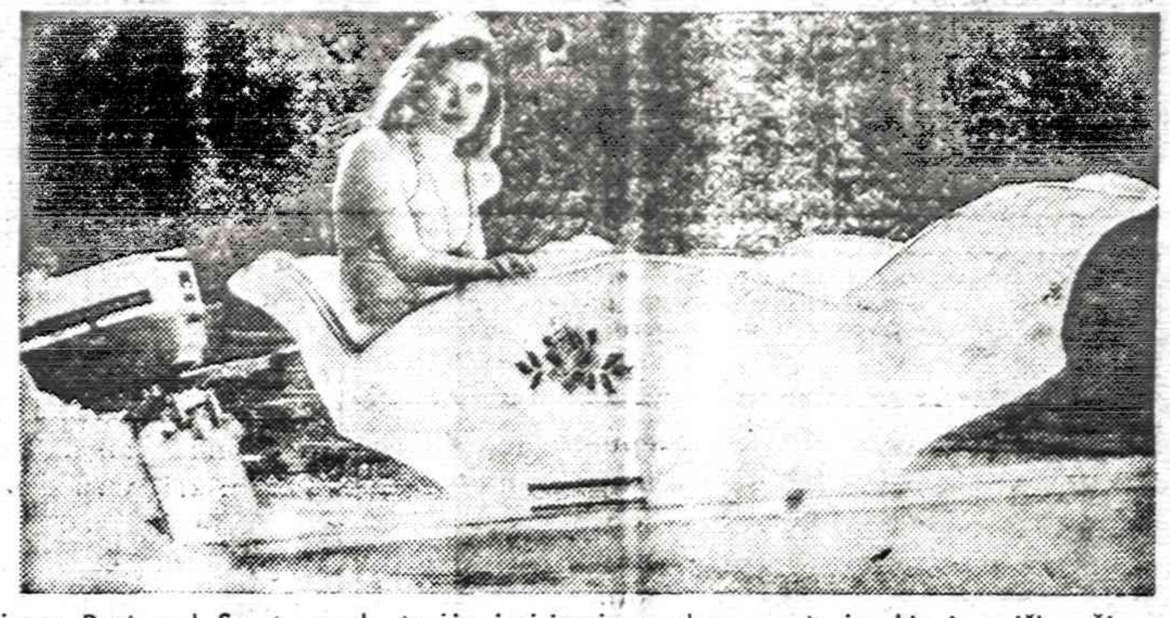

Chicago Boat and Sport paroda turėjo įvairiausių vandens sporto įrankių ir valčių. Čia matoma valtis primena "soso" indą, kurį šeimininkės deda ant stalo. Modeliuotoja Patty Rees išbandė šią valtį šaltoje Chicagos upėje.

Ernestas Galvanauskas nuo jo suareštavimo 1906 m. ligi savo mirties nebebuvo atvykęs gimtajį Zizonių k., nebeaplankė tėvų sodybos ir gimtojo namo. Atsiminimus žurnalui "Varpas" davė turėdamas jau virš 80 metų savo amžiaus ir prabėgus 57 metams nuo jo suėmimo. Kyla klausimas, kur pagrindas apkaltinimui kaimyno išdavyste? Gal E. Galvanausko tėvai ar jo pažįstami jam laiškais pranešė, ką kaimo žmonės kalbėjo ir kokie gandai ėjo toje apylinkėje apie jo suareštavimą? Bet gi Ernestas Galvanauskas buvo ne eilinis ar bemokslis kaimo žmogus. Jam turėjo būti aišku, kad gandais remiantis negalima ir nepadoru viešai apkaltinti žmogų išdavyste, metant jam negražią Judo dėmę. Senas būdamas greičiausia išdavystės versiją sugalvojo savo garbei padidinti.

Tikrumoje 1906 metais Ernestas Galvanauskas dar ne koks vyras buvo. Jis tuomet buvo tiktai Kalnų instituto 2-jų metų studentas Petrapily. Tiesa, ūsus ir juodą barzdą jau buvo užsiauginęs ir mėgo didžiuotis to instituto uniforma, apie ką jis pats pasisako Akyrui Biržiui duotuos atsiminimuos, kurie atspausdinti 1932 m. leidiny Biržų apskritis.

Tenka priminti, kad tada ne tiktai Zizonių k. ir jo apylinkė, bet ir visas Vabalninkų valsčius — Čipenskaja volost vien gandais gyveno. To meto revoliucionieriai vieną naktį buvo įsilaužę į Vabalninkų pašto įstaigą dėl to ji buvo iškelta į Panevėžį. Per tat valsčiaus žmonėms nebeatėjo nei laiškai, nei to laiko spauda. Tiktai revoliuciniam judėjimui pasibaigus vėl Vabalninkų m. buvo atidaryta pašto įstaiga.

Ernestas Galvanauskas nuo gimnazijos lankymo laikų jau buvo nutolęs nuo gimtojo kaimo žmonių. O toliau jis nebepažino tų žmonių, nei jų sielos, nei jų budo. Jis nebuvo iš tokių, kuriuos, kaip Naujienose paminėta, anų laikų mokytojas Petras Kriaučiūnas mokė, kad "... Grįžę pas tėvelius nebūkite ponaičiai, nesididžiuokite prieš tėvelius nei kaimo žmones". Lygiai R. Skipičio knygoj Nepriklausomą Lietuvą statant, psl. 309, apie E. Galvanauską pasisakyta, kad "... per tuos keliolika metų (užsieny išgyventų — S. P.) buvo visai nutolęs nuo Lietuvos visuomenės ir nuo Lietuvos žmonių. O turėdamas prancūzę žmoną sunkiai begalėjo su savo visuomene ir suartėti".

Kaip Ernesto Galvanausko nuteistas artimiausias kaimynas, taip ir visi Zizonių k. ūkininkai buvo padorūs ir rimti žmonės. Su rusų policija jokių reikalų neturėjo ir po rusų teismus tarp savęs nesibylinėjo. Ūkiškus reikalus: ką ir kur sės sėjos laikui atėjus arba kur ir kaip gyvulius ganys, iš anksto sutardavo savo sueigose ir tokius susitarimus visi pildė. Rudeniui atėjus, per metus surinktus kaimo kason įvairius "Ožkapinigius" sueigoje pasidalindavo ir ta proga pasivaišindavo skaniu alumi, padarytu iš grynų miežių salyklo. Medžiais apaugusiose sodybose tvarkingai gyveno ligi 1911 m. išsiskirstymo į vienkiemius.

Stasys Palšis

J. AUGUSTAITIS
ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA
154 pusl. knyga. Kaina $2.00

...e, vienas žmogus, norįs pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio parūpintos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau ... ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knygą galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užeiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti $1.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui pašto tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime

NAUJIENŲ VAJUS JUBILIEJINIAIS METAIS

PADVIGUBINTI SKAITYTOJUS

Pirmųjų dviejų vajaus laikotarpių tikslai — talkos būdu nugalėti sunkumus nepastovios ekonomijos bei nepalankių sąlygų laikotarpyje ir pasiruošti bei telkti jėgas tolimesniems darbams — daugelio skaitytojų bei tautiečių buvo teisingai suprasti ir įvertinti.

Paskelbus vajų, ne tik dovanos, bet ir teigiami atsiliepimai, atgarsiai ir padrasinimai kėlė geras darbo nuotaikas, dargi draugiškai kitus mojant. Visa tai buvo nepaprastos reikšmės reiškiniai. Jie suartino skaitytojus tarpusavyje ir sustiprino ryšius su bendradarbiais ir darbuotojais, taip pat sutelkė naujų jėgų. Žinios ir žinutės apie tolimiausias vietas ir jose esančius asmenis buvo tarsi rankų paspaudimai juntant ir rodant lietuviškos gyvybės bei meilės spaudai pulsą, sudarant grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvišku reikalų renesanso.

Todėl šiais Jubiliejiniais metais, švenčiant 60 metų sukaktį, Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir visus lietuvius pasekti pirmųjų platintojų ir pirmųjų skaitytojų pavyzdžiais **suaktyvinti pastangas ir bendromis jėgomis pasiekti sunkų, bet įmanomą tikslą — PADVIGUBINTI NAUJIENŲ SKAITYTOJUS.**

Gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas skaityti.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — $13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — $3.00. Kitose JAV vietose metams — $22.00, pusei metų — $12.00, vienam mėnesiui — $2.50. Užsieniuose — $25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu .... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsisakiusiam naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo .... kaip dovaną .... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS ....

ADRESAS ....
....

PAVARDĖ IR VARDAS ....

ADRESAS ....

....
Parašas

Detroito naujienos

Žurnalistų popietė pas Jolandą ir Mykolą Kizius

Kovo 31 d. Kizių namai buvo perpildyti žurnalištų ir svečių, dalyvavo per 60 žmonių. Popietę pradėjo žurnalistų skyriaus pirmininkas Vladas Selenis. Savo trumpame žodyje pranešė, kas vyks popietės programoje ir supažindino Dr. Otoną Vaitą, kuris skaitė paskaitą apie kraujo spaudimą.

Dr. O. Vaitas savo paskaitoje vaizdžiai apibudino galimumus ir faktus apie kraujo spaudimą. Patarė vengti nutukimo, o spaudoje aprašomus įvykius neskaityti faktais. Užsibaigus paskaitai, buvo ir paklausimų. Įsijungė su paklausimais: A. Misiūnas, V. Alantas, K. Balys, K. Sragauskas, J. Urbonas A. Sukauskas ir kiti.

Aktorius Karolis Balys deklamavo "Koks geriausias kelias pasidaryti žurnalistu". Paimta ir papildyta iš A. Gustaičio "jaunas žurnalistas". Skaitė jumoristiškai. Nors lietuvius sunku prajuokinti, bet K. Balys visus linksmai nuteikė ir prajuokino.

Trečias iš eilės deklamavo žemaitis Vladas Selenis "Prie Dangaus vartų". O apie Lietuvos žurnalistų Sąjungą ir daromus jų ketvirtadienius trumpai papasakojo rašytojas žurnalistas Vytautas Alantas. Jis susirinkusius painformavo, kad Lietuvoje oficialus metinis žurnalistų susirinkimas būdavo tiktai vienas. Kiti susirinkimai būdavo pasikalbėjimo pobūdžio kas ketvirtadienį, tų posėdžių niekas neprotokoluodavo. Jiems pirmininkaudavo žurnalistų pirmininkas Furickas, kuris net 10 metų išbuvo pirmininku.

Po meninės programos vyko atsižymėjusiems žurnalistams premijų įteikimas, kurios buvo paskirtos iš Daudžvardžio fondo. Už įvairius rašinius premijas laimėjo du jaunuoliai detroitiečiai, Robertas Selenis ir Viktoras Nakas.

Buvo iškviesti į frontą Jaunieji žurnalistai ir jų tėveliai: Bronė, Alfonsas Nakai ir Bronė, Vladas Seleniai. Premijas po 40 dolerių įteikė jų mamytės. Jaunieji žurnalistai dar gavo po 25 dol. papildomai iš Detroito žurnalistų skyriaus kasos, kuriuos įteikė Dr. Kazys Karvelis ir trumpai pasveikino. Iš žurnalistų skyriaus kasos paskyrė ir įteikė 25 dol. premiją žurn. Alfonsui Nakui laimėjusiam konkursą "Laiškai lietuviams". Be to, dar jaunuosius žurnalistus apdovanojo knygomis. L. B. pirm. Jonas Urbonas padovanojo Robertui Seleniui knygą "Lithuanus", o DLOC pirm. Antanas Sukauskas: Bradūnc "Mindaugo laiškus".

Vaišių metu Albino Grigaičio pasveikintas žurn. skyriaus pirmininkas Vladas Selenis, jo gimtadienio proga jam sugiedota "Ilgiausių metų".

Po visų ceremonijų vyko vaišės. Jolanda ir Mykolas Kiziai ne tik patalpas davė ir vaišino, bet ir jauniems žurnalistams premijuoti paskyrė $90 dol. auką. J. M. Kiziams talkininkavo Irena Alantienė, Stefa Balienė, iš Windsoro Lilija Balaišienė, Erna Garliauskienė, Ona ir Bronė Selenienės, o iš Grand Rapids Pranas Tarūta. Popietėje dalyvavo per 60 kviestinių svečių.

— Sekanti žurnalistų popietė įvyks gegužės mėn. 5 d., 2 val., pas Saliomeją ir Albiną Grigaičius.

— ALB Radijo Klubo metinis ir visuotinas narių susirinkimas įvyks balandžio mėn. 7 d. 12 val. Lietuvių namuose. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti su klubų veikla susiję reikalai. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos bus šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas. Nariai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

— Detroito Lietuvių Organizacijų Centro metinis visuotinas narių-atstovų susirinkimas įvyks balandžio mėn. 21 d. 12 val. Lietuvių namuose. Atstovai prašomi gausiai dalyvauti.

— Solistė Danutės Petronienės dainų ir arijų vakaras įvyks gegužės 3 d. 8 val. vakaro Episcopeliian Church salėje, 6 mile ir Braile, amerikiečiams ir lietuviams.

— Buvusiam Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai šiais metais rugpiūčio mėn. 10 d. sukanka 100 metų nuo jo gimimo dienos. Kovo mėn. 31 d. Lietuvių namuose buvo sukviestos organizacijų atstovų susirinkimas ir sudarytas vykdomasis komiteto prezidiumas, į kurį įeina: Jonas Švoba, Albertas Misiūnas, Jonas Gaižutis, Antanas Musteikis, Antanas Sukauskas, Stasys Simoliūnas ir Jaunutis Gilvydis. Komitetas pareigomis dar nepasiskirstė.

A. Šukauskas

◆ Šulinys be dugno. (Žiedas)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės įspūdžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina $1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 50 psl. Kaina $2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina $3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 11 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pašto perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ŠVENTOJI ŽEMĖ

Rašo VLADAS RASK — RASČIAUSKAS

Tik ką grįžau iš kelionės į Šventąją Žemę. Susidariusi 37 žmonių ekskursija sekmingai baigė 11 dienų kelionę į Izraelį, pabuvo porą dienų Graikijoje, apžiūrėjo senovės dievų karalystę, sustojo trim valandom Romoje ir laimingai pasiekė New Yorką, o vėliau Chicagą, St. Louis ir kitus miestus. Šioje kelionėje buvo tik šeši čikagiečiai, o kiti ekskursijos dalyviai buvo iš kitų Amerikos miestų.

Izraelį šiandien vadina Šventąja Žeme. Kodėl Izraelio žemė vadinama šventa, kada dvasiškiai keliais atvejais sakė, — kad visa žemė yra šventa. Aš esu įsitikinęs, kad visa mūsų žemė yra šventa, bet Izraelio vadai yra labai apdairūs propagandistai. Savo žemę jie pavadino šventąja, todėl daugelis stengiasi ten nuvažiuoti ir pasižiūrėti.

Esu įsitikinęs kad visa žemė yra šventa. Lietuvos žemė taip pat yra šventa. Jeigu mūsų politikai, rašytojai ir poetai būtų įtikinę kitas tautas, kad Lietuvoje savo sostinę buvo įsteigęs Perkūnas, tai daugelis važiuotų pažiūrėti, kur tas Perkūnas gyveno ir kaip Žemaitija atrodė, kai Perkūnas po ją daužėsi. Apie senus mūsų šventuosius skaičiau "Baltaragio malūne", o visi kiti mūsų rašytojai daugiau tiki svetima žeme ir svetimais šventaisiais.

Vienintelis argumentas, kodėl Izraelį galima vadinti Šventąja Žeme yra tas, kad joje gyveno ir veikė šventi žmonės. Dabartiniame Izraelyje gyveno ir gražias savo idėją skelbė Jėzus Kristus, todėl ta žemė, svarbiausia ir vadinama šventa. Ten Kristus gimė, ten jį maitino motina, ten jis fariziejus mokė, ten jis buvo persekiojamas, teistas, nuteistas mirti ir nukryžiuotas. Ten šventa tapo kiekviena vieta, kur Kristus koją pastatė.

Kristus gimė mažoje arklidėje, o šiandien ten stovi didelė bažnyčia. Kristus kryžių nešė Kalvarijos kalnais ir kalneliai dar ir šiandien vaikščioja žmonės, kad prisimintų Kristaus kančias. Žmonės lanko ir tas vietas, kurioje didžiausias pasaulio pamokslininkas buvo kankintas ir nukryžiuotas. Kristus buvo Betliejuje, Nazarete, Galilėjoje ir kitose Izraelio vietose. Žmonės noriai lanko tas vietas.

Tos vietos šventos. Bet reikia neužmiršti, kad tose vietose gyveno ir pamokslininkavo ne tik šventieji. Tose vietose gyveno ir prakeiktieji, kurie šventuosius be pagrindo kankino, teisė ir žudė. Pats Pontijus Pilotas, pasmerkęs Kristų mirčiai, rankas nusiplovė. Pagal senovės paprotį, Pilotas norėjo pasakyti, kad jis nepritarė mirties sprendimui Sprendimą jis paskelbė tik todėl, kad to meto galią turintieji žydai reikalavo teisti. Jeigu šventoje žemėje gyveno toki žmonės, kurie Kristų nuteisė ir nukankino, tai ta žemė negali būti tokia šventa. Aš reikalauju šventos žemės vardo ir Lietuvai. Kai pasiskaitai Lietuvos istoriją arba pasiklausai šnekų apie kankintus lietuvius, tai ten šventųjų yra labai daug.

Jau ne vieną kartą esu buvęs Izraelyje, bet vasario 11 dieną ir vėl pasileidau ilgon kelionėn. Būdamas griešnikas nutariau dar kartą pavaikščioti šventąja žeme. Tiktai šį kartą važiavau ne vienas, bet kartu su 37 vyrų ir moterų, labai mokytų ir gyvenime gerai pasimokiusių tikinčiųjų, abejojančių jaunų ir vyresnio amžiaus žmonių grupe.

Visi pilna tvarka susigrupavome New Yorke. Sulipome į TWA bendrovės didelį 747 lėktuvą, pasišnekučiavome, arčiau susipažinome ir 8:15 valandą vakaro pakilome tolimon kelionėn. Visi buvo linksmi, gerai nusiteikę, sveiki, nes žinojome, kad pamatysime iki šio meto dar nematytų dalykų. Žinojome, kad Izraelyje dar buvo neramu, kaimynai žydus vis dar tebepuldinėjo, bet turizmo bendrovės mums tvirtino, kad kelionė saugi ir galėsime pamatyti daug įdomaus.

Kai sulipome į milžinišką lėktuvą, tai pasijutome tarytum sėdėtume ant to pasakiško kilimėlio, savo laiku svajonėse žmones nešiojusio į tolimiausias pasaulio vietas. Nejutome, kaip lėktuvas pradėjo riedėti ir kilti aukštyn. Net, rodos, ir motorų garsas nebuvo toks didelis. Už poros minučių pasižiūrėję pro langus matėme beveik dingstančius New Yorko dangoraižius. Nepasijutome, kai jau buvome virš debesų. Netrukus gavome puikią vakarienę, tarytum būtume pačiame geriausiame restorane.

Nespėjome atsikvėpti, mūsų lėktuvas jau leidosi gerai įrengtame Frankfurto aerodrome. Ten milžiniškas paukštis gavo kuro, o mes pasivaikščiojome aerodrome, vėl sulipome ir pakilome tiesiai į Šventąją Žemę. Nusileidome moderniame Telavivo aerodrome, nešiojančiame Lodo vardą.

8:15 vakaro išskridome iš New Yorko, o trečią valandą po pietų jau buvome Izraelyje. Mus gražiai pasitiko turizmo bendrovės atstovai, susodino į automobilius, sudėjo mūsų lagaminus ir vežė į Telavivą.

Pirmą kartą pamatėm iškasinėtas gatves ir naujai statomus namus. Žydai statė daugybę naujų namų Pradžioje manėme, jog tai buvo atstatomi karo metu išgriauti namai. Pasirodo, kad taip nebuvo.

— Mes visą laiką statome naujus namus, — paaiškino šoferis. — Turėkime galvoje, kad kiekvieną savaitę į Izraelį atvyksta tūkstančiai naujų žmonių. Reikia duoti jiems pastogę, namus, kad jie turėtų kur apsigyventi.

Nuvežė mus prie modernaus viešbučio ir pasakė, kad sekančios dienos rytą busas mus veš į Jeruzalę. Jis pataré gerai pailsėti. Kol susinešėm daiktus ir susitvarkėm, aš nutariau panaudoti popietę ir paieškoti Telavive gyvenančios lietuvaitės.

(Bus daugiau)

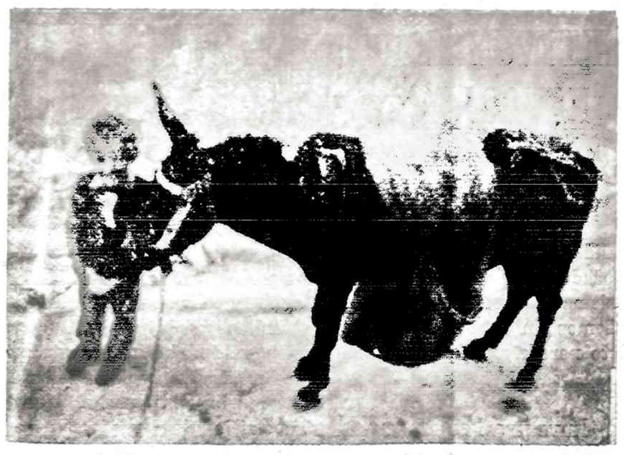

Kartu su Vladu Rasčiausku šventojon Žemėn važinėjo ir Algis Kazlauskas, Chicagos šerifo pavaduotojas, dirbąs vietos teisme. Jeruzalėje ir jos apylinkėse asilai ir asiliukai vis dar nešioja sunkiausias prekes į miestus ir iš miestų. Paveiksle matome arabą berniuką, vedantį asilą į Jeruzalę.

A. Kazlausko nuotrauka

Vladas Rasčiauskas šventojoje Žemėje. Iš Jeruzalės kiekvieną dieną Rasčiausko vadovaujama ekskursantų grupė išvykdavo į apylinkes. Paveiksle matome Rasčiauską Golan aukštumų srityje. Ten žydai veda kovas su Sirijos kariais, bet Izraelio arabai kupranugariais vežioja būtiniausias prekes, o kai reikia skubėti, tai nešioja ir keleivius.

KRIMINALAS

Daugeliu požiūrių tenka įsitikinti, kad savo dvidešimtuoju šimtmečiu, kuriuo pradžioj tiek didžiavomės, esame nugrimzdę giliai giliai į viduramžius. Kriminalo pasibaisėtinas išbujojimas daro žmogaus gyvenimą nebesaugų nebevien naktį, bet ir dienos metu, ne vien rasiniai kintančiuose miestų blokuose ir parkuose, bet ir savo namuose, nepaisant kokiomis tvirtovėmis apsaugotuose... Kas kriminalo "progrese" naujausia, tai, kad žmogaus gyvybė darosi pigiausia nuosavybė. Dabar vis dažnesniais atvejais plėšikas žmogų apiplėšęs dar užmuša, kad jo nusikaltimui eventualiai nebūtų liudininko...

Apskaičiuota, kad Amerikoje paskutiniais laikais kas valandą vidutiniškai nužudoma po žmogų, tai reiškia kad — kaip FBI spėja — šiemet piktadarių bus nužudyta 8,500 žmonių... Bendrai per visas JAV-bes praeitais 1973 metais "rimtųjų" nusikaltimų padaugėjo 5 nuošimčiais, bet Chicagoje padaugėjo dvigubai, tai yra 9.6 nuošimčiais, o žmogžudysčių net 22 nuošimčiais.

Net įstatymams saugoti ir žmonėms ginti įstaigos stebisi, dėlko po 1972 metais kriminalo sumažėjimo ta piktybė vėl didėja ir dėlko išskirtinai padaugėjo žmogžudystės visas kitas kriminalo rūšis pralenkdamos ir dėlko žmonių žudymas ypatingai padidėjo Chicagoje? Kriminologų spėjimu, šiemet kas trečias asmuo mieste daugiau ar mažiau bus kriminalo auka...

Kriminalogai priežasties ieško Amerikos kalėjimų santvarkoje. Du šio klausimo tyrinėtojai John Palmer ir Sandra Peterson tvirtina, kad netikusi yra visa JAV kalėjimų sistema, kurios dėka nubaustieji piktadariai vietoje atvirtę dorais žmonėmis visuomenės nariais, atlikę savo bausmę grįžta į visuomenę dar piktesniais piktadariais lyg būtų piktadarybės kursus baigę, kas tikrumoje taip ir yra. Dabartinė kalėjimų sistema stengiasi nusikaltėlį greičiau kaip galima grąžinti į visuomenę kiek palaikius uždarytą "antisocialinėje subkultūroje". Tiek yra sukarikatūrinta visa baudimo ir pataisymo sistema, kad kalėjimo sargas, paleisdamas trumpai pasėdėjusį nusikaltėlį, pasako "Iki pasimatymo po šešių savaičių!"

Minėtieji tyrinėtojai sako, kad apie dešimtas nuošimtis kalinių yra perdaug pavojingi bendrai su kitais būti, o daugelis kitų į kalėjimą pateko tebebūdami per jauni, neturėję pinigų nei draugų, dėl to patekę į kalėjimą susidraugauja su užkietėjusiais kriminalistais, iš kurių išmokstа visokio piktadarystės "meno". Esą 40 nuošimčių kalėjimų "gyventojų" ten pasodinti laukia teismo ir galų gale teismo sulaukę du trečdaliai yra paleidžiami, bet jau susidraugavę su užkietėjusiais kriminalistais ir iš jų išmokę naujų kriminalinių triukų, ir svarbiausia vartoti šaunamą ginklą.

Tarptautinės Policijos Viršininkų Asociacijos direktorius Quinn Tamm yra pareiškęs, kad JAV-bėse kas dvi minutės nušaunamas arba šūviais sužeidžiamas žmogus ir kad nuo 1969 metų revolveriais nužudomų žmonių skaičiai iki šiol yra pakilę 40 nuošimčių. Associated Press patyrė, kad praeitą kovo mėnesį tik per vieną savaitę revolveriais buvo nužudyti 345 žmonės — vyrai, moterys ir vaikai, žuvę arba apiplėšimų metu arba šeimyniškų nesantaikų rezultate.

Statistikos duomenimis, šaunamais ginklais tokiose rankose, kuriose tie ginklai neturėjo būti, nuo 1900 metų buvo užmušta virš 800,000 amerikiečių. Tas skaičius žymiai pralenkia visuose karuose žuvusiųjų amerikiečių skaičių...

AP patyrimais, per praeituosius ketveris metus nuo revolverių Amerikoje kas savaitę žuvo vidutiniškai po 200 žmonių, o minėtasis Quinn Tamm išaiškino, kad iš JAV-bėse 1972 metais nužudytųjų pusė žuvo nuo šaunamųjų ginklų. Visa tai rodo, kad verkiant yra reikalinga skubi radikali visos teisminės santvarkos reforma, nes viena iš didžiausių kriminalo padidėjimo priežasčių yra ta, kad Aukščiausiasis Teismas panaikino mirties bausmę.

J. Pr.

KLAUSA NUO DANTŲ PRIKLAUSO

Prancūzijos gydytojai tvirtina, kad žmogus gali prarasti klausą arba pastoviai girdėti ūžimą ausyse, jeigu netaisyklingai yra išsidėstę jo savieji ar dirbtiniai dantys.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtiniu stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. $4.00.

ČIKAGIETĖS ISPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis. MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. $3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis. LIETUVIŲ ETNINIU SIENŲ KLAUSIMAIS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina $2.00.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Karšta vasara Antarktikoj

Tyrinėtojai, kurie "vasaroja" Antarktikoje prie Pietų Ašigalio, praneša apie "karščius", kokių ten dar nebuvo nuo Pietų Ašigalio atradimo. Amerikiečių tyrinėtojų bazėje temperatūra pakilo iki trijų laipsnių aukščiau šalimo punkto ir pradėjo lyti. Sparčiai tirpsta tyrinėtojų bazės stogų sniegas. Prie patiese ašigalio, kur paprastai būna apie 90 laipsnių žemiau šalimo punkto, šiuo metu yra tik 13 laipsnių šalčio. Antarktikoje šiuo metu yra "vasara".

● Kas ars — nepavargs, kas vogs — nepralobs.

◆ Neparkandęs kevalo, branduolio neragausi.

● Žodžiais kailinių nepasiūsi.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4 % a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

INSURED

51 METŲ SUKAKTIES PROGA DUODAMOS DOVANOS

Jei jūs įnešite $250 į savo taupymo sąskaitą, gausite vyrišką arba moterišką lietsargį pasirinktinos spalvos, automatiškai išsiskleidžiantį. Pasinaudokite ta proga kol dar neišsibaigė numatytas išdalinti kiekis.

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2% PER ANNUM: $5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4% $5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2% $2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:

In Chicago $24.00 per year, $13,00 per six month, $7.50 per 3 months. In other USA localities $22,00 per year, $12,00 per six months, $6,50 per three months. Canada $24,00 per year; other countries $25,00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$24,00
pusei metų	$13,00
trims mėnesiams	$7,50
vienam mėnesiui	$3,00

Kitose JAV vietose:

metams	$22.00
pusei metų	$12,00
trims mėnesiams	$6,50
vienam mėnesiui	$2,50

Kanadoje:

metams	$24,00
pusei metų	$13,00
vienam mėnesiui	$3,00

Užsieniuose:

Metams	$25,00
pusei metų	$14,00
vienam mėnesiui	$3,50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

TARŠA

Oro, vandens ir žemės tarša tapo tokia milžiniška problema visose civilizuotose šalyse, o JAV-bėse ypatingai, kad apie ją ne tik laikraščiai vedamuosius rašo, bet kai kas net knygas pradėjo rašyti. Pavyzdžiui, naujausia Katie Kelly knyga "Garbage: The History and Future of Garbage in America", kurioje autorė ne tik vaizdais ir kiekiais konstatuoja kaip visas kraštas jau dabar skęsta žmonių pridarytose atmatose bei šiukšlėse, bet kartu įspėja, kad ateityje bus dar blogiau.

Kalbant apie vandens taršą, jau ne tik upės ir jūros - marios ir ežerai yra tiek užteršti, kad žuvys išmiršta ir vietomis yra chemikalais tiek apnuodyti, jog valgyti darosi pavojinga, bet ir didieji vandenynai - okeanai metai iš metų yra vis daugiau užteršiami upėmis sunešamais nuodingais teršalais, ir pačių žmonių betarpiškai teršiami laivams avarijų atvejais į vandenį paleidžiant savo atmatas ar tankams karts nuo karto į vandenį išliejant naftą, kuri išsiskleidusi vandens paviršiumi per aliejaus filmą nebepraleidžia saulės spindulių, kas žudančiai veikia į visą vandens gyvūniją.

Iš senos Europos ateina nelinksmos žinios, kad Šiaurės jūra ir Baltija yra tiek užterštos, kad joms pradedama taikyti "negyvų jūrų" prievardis. Amerikos kontinente tuo tarpu dar tik vienas iš Didžiųjų Ežerų — Erie vadinamas "mirusiu", bet pesimistai pranašauja iš eilės mirti turėsiantį mūsų gražųjį Michigano ežerą...

Dar blogesni reikalai su oru, kurs mūsų gyvybei yra tiek pat reikalingas, kiek žuvims vanduo. Oro tarša yra tokia universali problema, kad kiekvienas miestas ir net miestelis turi ko nusikųsti. Ištirta, kad ore yra daugiau kaip 3,000 įvairių įvairiausių chemikalų dalelyčių, jų tarpe daugiausiai anglies viendegio (carbon monoxide), kurio į orą dujų pavidale paleidžia milijonų milijonai automobilių, sunkvežimių, traukinių, lėktuvų, laivų ir kt. Nustatyta, kad vien šių dujų (kurios yra nuodingos ir sveikatai pavojingos) kiekvienais metais į orą paleidžiama 4.1 bilijonai (bilijonai!) tonų. Anglies viendegio žmonės-savo motorais ir mašinomis oran paleidžia "tik" 270 milijonų tonų, tai yra 6.5 nuošimčiai visos oro taršos. Kita minėtų dujų dails paeina iš pačios gamtos. Pavyzdžiui apie 3 bilijonai tonų paeina iš metano (methan gas) dujų, susidarančių augmenijai pūvant drėgnose vietose, 500 milijonų tonų iš gyvų žalių lapų ir apie 150 milijonų tonų iš pūvančios organinės medžiagos okeanų paviršiuje. Negalima praleisti nesuminėjus betarpišką plaučių ternai pasikeitė. Kalbos nutilo, rūsčius veidus pakeitė šiltos šypsenos. Susitikę jau pasakydavo Good morning, nes pasidarė draugiškesni. Pradėjau girdėti ir iš kitų žmonių, kuriems jie sakė, kad naujas gyventojas ne toks, kokį jie vaizdavosi. Atrodė toks nenumanus, o žiūrėk — kokį namą pasistatė. Jis numano, ką daro, ir žino, kur ir ko reikia ieškoti. Turi pažinčių ir visur prieina. Nieko jam negali padaryti.

Vėliau, jau užbaigęs vidaus įrengimus, pasikviečiau kaimynus apsižvalgyti. Pasižiūrėjo ir pareiškė, kad niekad netikėjo, kad galėsiu taip skoningai ir gražiai įsirengti. Iš to jie daro išvadą, kad jau esu pakankamai kultūringas, būsiu tinkamas kaimynas, bei šios šalies gyventojas. Žinoma, mano orumas kaimynų akyse smarkiai pakilo.

Po tokių, paprastai kalbant, kiaulysčių aš galėjau su jais visai nesiskaityti. Bet, kaip sakoma, tegul mano praeina. Juo labiau, kad čia ruošiausi ilgesniam laikui apsigyventi. Vis tiek jie mano kaimynai. Neprotinga visą laiką pykti ant žmonių, nors jie ir didelę skriaudą būtų padarę. Juk visą laiką reikės su jais bendrauti...

Kai 1956 metais birželio devynioliktą dieną atėjo laikas priimti JAV-bių pilietybę, tai tie patys kaimynai pasisiūlė būti mums liudininkais. Mes mielai tą jų pasiūlymą priėmėme. Dabar geriausiai sugyvename, kaip kaimynams dera.

Užbaigęs tvarkyti savo namą, jaučiausi turįs šioje srityje patyrimo ir norėjau verstis namų statytojo — kontraktoriaus darbu. Tačiau žmona buvo kitokios nuomonės ir nuo to užsimojimo mane atkalbėjo. Girdi, jai jau įgriso visokie nemalonumai ir nesusipratimai, tai ar verta užsiimti tokiu darbu? Geriau trobelė, kurioje esi laimingas, negu rūmai, kuriuose verki. Verčiau kukliau gyventi, bet turėti daugiau ramybės ir laikytis nuošaliau nuo žmonių. Kurie seka mūsų žingsnius ir nori kenkti.

Šiaip ar taip, bet ši namo istorija yra kasdieninių santykių su žmonėmis pavyzdys. Gali kas pamanyti, kad reikalas nevertas dėmesio. Bet statydami namus parodėme, kad ir mes, ateiviai, prisidedame prie šio krašto gerovės kėlimo.

Marquette Parko kolonija, kur didžioji dalis gyventojų lietuviai, ypač suklestėjo, kai naujų ateivių banga pradėjo čia kurtis. Lietuviai stato skoningus namus, rūpestingai tvarko ir prižiūri žaliuosius plotus ir įvairiaspalves gėles, kurios puošia šią koloniją. Ir dėl to į jaukų kampelį daugelis veržiasi...

Gražus paprotys yra prigijęs lietuviuose — savo kiemą ir namą papuošti gėlėmis, žydinčiais krūmais, medeliais. Tik gaila, kad už tai niekas nepagiria, bet dar kartais reikia pirmokėti. Teko girdėti žmones skundžiantis, kad už gražų nuosavybės papuošimą pakėlė mokesčius.

Amerikoje nuosavybių mokesčių sistema labai skiriasi nuo Europos. Gali būti šalia vienas kito du vienodo dydžio namai, bet mokesčiai bus skirtingi.

Europoje — Lietuvoje mokesčius moka nuo namo dydžio, Amerikoje mokesčiai mokami nuo nuosavybės vertės. Amerikoje, kai namą pastatai miesto inspektorius ateina patikrinti ir nustato namo vertę. Pagal tą įkainavimą turi mokėti miestui mokesčius. Jeigu tavo namas gražesnis už kaimyno namą, brangesni įrengimai ar sutvarkymas, tai tu mokėsi ir didesnius mokesčius. Be to, jei dar savo sodybą gražiai sutvarkysi, tai taip pat pakils namo vertė, o tuo pačiu pakils ir mokesčiai.

Reiškia, įdėjai į savo nuosavybę daugiau triūso, pakilo vertė, inspektorius pakėlė mokesčius. Daug kas ir nesistengia savo namų puošti. Tai galima pamatyti juodųjų žmonių gyvenamuose rajonuose.

Net koktu darosi, kad miesto valdytojai taip supranta kitų žmonių triūsą, kurie su didžiausia meile puošia savo žemės lopinėlį ir už tai turi brangiau mokėti. Mat, sakoma gyventi kaip rojuje, tai ir mokėk už tą malonumą. O apsileidėliams, net mokesčiai mažinami.

KITI NEMALONUMAI

Kai jau sienos buvo išmūrytos, savo žemės sklypą ir statybą aptvėriau laikina tvora, kad pašaliniai prie statybos nelandžiotų ir nepridarytų nemalonumų bei nuostolių. Suvežta medžiaga buvo reikalinga vidaus įrengimams užbaigti. Atvežiau ir smėlio bei žvyro. Atvažiavęs kitą dieną, vis rasdavau tvorą išplėštą, o mano smėlis būdavo išžarstytas ir sumažėjęs... Pagalvodavau, kad tai vaikų darbas. Bet vėliau pasirodė, kad čia ne vien vaikai landžioja.

Vieną dieną man name bedirbant, atvažiavo su rankiniu vežimuku kažkokia moterėlė, nuardė dalį tvorelės, įvažiavo į kiemą ir pila smėlį į bušelius. Nučėjau pas tą moterėlę ir užkalbinau:

— Tai imi smėlį kaip savo. Juk čia ne tavo?

Ji man atsakė:

— Ne tavo reikalas. Kad ir ne mano, bet ir ne tavo.. čia kontraktoriaus.

Ir ji pila sau smėlį toliau į bušelius.

Matydamas, kad ji tokia karinga, ir geruoju kalbėdamas nieko nepešiu, išpyliau smėlį iš bušelių, bušelius išmečiau per tvorą ir liepiau jai pačiai išsinešdinti.

(Bus daugiau)

J. PETERAITIS

POLITINIS SUBJEKTYVUMAS DR. M. ANYSO KNYGOJE

(Tęsinys)

Patys vokiečiai šiandien pripažįsta, kad lietuvių-vokiečių santykių pablogėjimo priežastys Klaipėdos krašte buvusios ne tiek ekonominiai sunkumai, bet nacionalsocializmas, nes su demokratine Weimaro respublikos Vokietija, lietuviai su vokiečiais vis dėlto susitardavo ir rasdavo išeitį. Todėl, jei Tūbelis dėl vokiečių prekybos varžymų ir to pasekoje didėjančių ūkinių sunkumų, nepažadėjo anais metais atsilankiusiems direktorijos nariams prašomos pinigų sumos duoti, tai dėl to nereikėjo autoriui ironišką tabaką — cigarečių rūkymą, kurs yra kenksmingesnis negu tūkstančių namų ir fabrikų kaminų oran išmetamų dūmų.

Užteršto oro pirmieji kenkimo ženklai yra akių, nosies ir gerklės erzinimas, kurs su laiku iššaukia chroniškas plaučių ligas ir galutiniame rezultate vėžį. Švarus oras sveikatai ir gyvybei yra būtina sąlyga, bet kiek kas paiso, nors visi tai žino. Ypač ryškų pavyzdį, kaip sunku nusikratyti kenksmingo įpročio, yra cigarečių rūkymas. Šiandien nebėra žmogaus, kurs nežinotų, kad rūkymo galutinis atpildas yra vėžys, tačiau tabako industrija gaminamu "karstams vinių" — cigarečių kiekiais nė kiek nesikundžia. Prieš keletą metų daktarams sukėlus aliarmą, kurį laiką tabako gamyba buvo keliais nuošimčiais sumažėjusi, tačiau naujas rūkorių prieauglis tą sumažėjimą vės išlygino...

Jei vandens ir oro tarša bei tos taršos pavojai verčia kiekvieną susirūpinti, tai žemės paviršiaus užteršimas verčia už galvos griebtis, ypač amerikiečius, nes niekur pasaulyje neišmetama laukan tokia daugybė atmatų ir šiukšlių kaip JAV-bėse. Grįžęs iš krautvės su produktais amerikietis parsineša įpakavimo dalykų — popieriaus ir plastikos didesnį glėbį ne kaip pačių produktų! Taip per keletą dienų pripildomos šiukšlių dėžės ir statinės. Laimė, kad miestas tos rūšies "garbage" pašalina. Blogiau su tokiais dalykais kaip seni nebetinkami ar nepataisomi pagedę automobiliai, radijo ir TV priimtuvai, šaldytuvai, ranžetės, lovų matracai ir panašūs dalykai, kurių savo priemanėmis sunaikinti neįmanoma, ir niekas jų neima. Todėl jau dabar pakelėse ir užmiesčių miškų saugonės priverstos tokio laužo, kurs per tūkstančiu metų savaime susinaikins. Apskaičiuota, kad alaus ir minkštų gėrimų skardinėlėms pakelėse išmėtytoms ir piknikavimų vietose pačioms per save sunykti ima šimtus ir tūkstančius metų. Kadangi aluminijus, tokios skardinės, nevalyvų žmonių kur papuola išbarstytos, gali "puošti" Amerikos gamtovaizdį ištisą milijoną metų! Katie Kelly savo knygoje tvirtina, kad 1980 metais visa Amerika bus užtersta 440 milijonų tonų tokiais nenykstančiais teršalais. Kad taip ar dar blogiau bus, užtenka to vieno pavyzdžio, kaip kompanijos aikvoja popierių. New Yorke telefonų kompanija kasmet išsiuntinėja savo abonementams bendrai 44 milijonus svarų sveriančių telefono knygų ir tiek pat svarų pernykščių knygų tenka išmesti į "gerbedžių". Kiek tokių atmatų ar "šiukšlių" išmeta šimtai didmiesčių ir tūkstančiai mažųjų?

Turint galvoje, kiek popieriaus sunaudoja laikraščiai savaitgalių priedams ir krautuvės padvigubintiems popiermaišiams, šiurpu ir pamanyti, kiek tam liuksusui sunaikinama miškų, to geriausio žmogaus talkininko orui švarinti.

Būtų laiku ir vietoje, kad neseniai įsteigtoji Aplinkos Apsaugos Administracija karts nuo karto visuomenei praneštų, kaip jai sekasi kova su tarša.

J. Pr.

ką nepasitenkinimą reikšti, ir Tūbelį buvo atsiminimų knygoje pakartotinai, kaip kėdėje susmunkantį paliegėlį vaizduoti.

Ermaechtigungsgesetz — įteisinimo, įgaliojimo įstatymas

Ilgose tiradose Dr. A. ypatingai primeta gub. Navakui dėl vadinamo specialaus įteisinimo įstatymo, sulig kuriuo Centro vyriausybė turėjo be seimelio pritarimo valdžiusios Reizgio direktorijos įvykdytus Reicho vokiečių valdininkų atleidimus ir kitus padarytus žygius specialiu įstatymu įteisinti, po ko, sekusi Bruvelaičio direktorija, kuriai ir dr. A. priklausė, būtų galėjusi be didesnių priekaištų krašto administravimo darbą tęsti. Autorius teigia, kad Bruvelaičio direktoriją sudarant, Centro vyriausybė visai nebuvusi žadėjusi gubernatoriui Navakui tokį įstatymą išleisti, ir gubernatorius Bruvelaičio direktorijos nariams šiame reikale pamelavęs, juos apgavęs ir panašiai.

Bet iš kitos pusės yra manoma, kad gal Centro vyriausybė ir buvo gub. Navakui pažadėjusi tokį įstatymą išleisti, bet Klaipėdos krašto konvencijos signatarams griežtai pasipriešinus, tai padaryti nebegalėjo. Stiprėjant nacių Vokietija juk protestavo per signatarines valstybes dėl visų svarbesnių Lietuvos vyriausybės žygių Klaipėdos krašto atžvilgiu. Vokiečiai skundė Lietuvą Tautų Sąjungai dėl karo stovio įvedimo Klaipėdos krašte, kuris tarp kitų dalykų, žymiai suvaržė jų kiršinančią spaudos propagandą, vokiečiai priešinosi dėl vok. direktorijos pirmininko Boettcherio atidavimo Haagos teismui, jie protestavo, kai nacių veiklos suvaržymo tikslu 1934 m. buvo paskelbtas "Tautai ir valstybei saugoti įstatymas", sulig kuriuo žymesnieji Klaipėdos krašto naciai buvo teisman patraukti, vokiečiai pagaliau mėgo reikšti nepasitenkinimą ir dėl įvairių smulkesnių dalykų.

Tada yra manoma, kad signatarams griežtai protestuojant, Lietuvos vyriausybė nuo tolimesnio Specialaus potvarkio ruošimo, kuris lietė Klaipėdos kr. konvenciją, turėjo atsisakyti. Todėl ir ministr. pirm. Tūbelis, kaip ir Dr. A. rašo Klaipėdos krašto direktorijos delegacijai pareiškė, kad signatarai žiūri į mūsų kovą dėl Klaipėdos kitokiomis akimis ir politinės padėties nesą galima daugiau apsunkinti ir panašiai.

Iš kitos pusės, juk politikoje pasitaiko, kad ir didelių valstybių vyrai turi kartais savo numatymus ir projektus keisti, ir todėl autoriui šį klausimą aprašant, reikėjo būti kiek atsargesniam, ir gub. Navaką knygoje nevadinti melagiu ir apgaviku.

Juk, nekalbant jau apie Klaipėdos konvencijos signatarus, italus ir japonus, kurie buvo prie Hitlerio kuriamos Berlyno-Romos-Tokijo ašies prisidėję, Hitleriui pataikavo labai ir anglai bei prancūzai. Jie tebesijautė lyg pavargę nuo neseniai praėjusio pirmojo pasaulinio karo ir nenorėjo su Hitleriu pyktis. Hitleris pats stebėjosi, kad prancūzai nesipriešino, kai jis pradžioje dar su silpna kariuomene užėmė demilitarizuotą Rheino kraštą. Tą progą jis saviškiams kalbėjo: "Jei prancūzai būtų mums su savo 200 divizijų pasipriešinę, mes būtume turėję su gėda ir negarbe atgal trauktis"...

Bet prancūzų armija nepajudėjo, ir Hitleris pradėjo palaipsniui drąsėti. Hitleriui pataikaudami, anglai taip pat visai nesijaudino, kai vokiečių kariuomenė užėmė pramoningąją Rheino sritį, anglai pastebėjo tik, kad vokiečiai sugrįžę į savo nuosavą daržą atgal. O kai 1935 metais Hitleris su savo štabu lankėsi pietums anglų ambasadoje Berlyne, ambasadoriaus išrikiuotas vaikų būrys pasveikino Hitlerį su naciškuoju sveikinimu "Heil". Taigi, Lietuva buvo likusi anais laikais kovoje su naciškąja Vokietija beveik viena.

Politinė padėtis po gubernatoriaus Navako

Po Navako buvo paskirtas gubernatorium V. Kurkauskas, ir 1935 m. rugsėjo mėnesį įvyko su kiek pakeistais balsavimo nuostatais ir Klaipėdos krašto seimelio rinkimai. Rinkimai lietuvių atstovų skaičių nepadidino, nes Vokietijos propaganda ir politinis spaudimas į gyventojus jautėsi vis stipriau. Buvusių nacių partijos narių rinkimų teisės buvo kiek apkarpytos. Tai užpykino Hitlerį, ir Reichstago kalboje jis kreipėsi į signatarus, reikalaudamas, kad Lietuva nesiaurintų rinkimų nuostatų, šiaip dalykai galį pakrypti pavojingon pusėn. Tuo pačiu metu nacių propaganda Vokietijoj pradėjo kalbėti apie rinkimų "terorą" Klaipėdos krašte, ir signatarai, Hitlerio nuraminimui, atsiuntė net stebėtojus rinkimų metu į Klaipėdą. Ir čia, kaip teisininkų rašoma, Hitleris vėl savo meistriškai apgalvotu grąsinimu pasiekęs didelį laimėjimą ir signatarų atžvilgiu.

To pasekoje Lietuvos politinė padėtis po Navako pasitraukimo Klaipėdos krašte vis blogėjo. Bet Dr. A., gubernatoriaus pasitraukimo proga, kažin kodėl lyg džiaugdamasis vienoj knygos vietoje rašo: "Navakiada baigiama ir gubernatorius Navakas jau politinis lavonas; reikia tik jam parengti tinkamas laidotuves. Jo politinį palikimą turės tvarkyti kiti aktoriai"... Čia atrodo, geriau pritiktų nusiminus susimąstyti, o ne tokias frazes knygoje rašyti.

Deja, tie autoriaus vadinami "kiti aktoriai" turėjo laiko bėgy daryti vokiečiams vieną nuolaidą po kitos ir, kaip minima, naciai vedė net prie to, kad lietuviai patys pasiūlytų jiems Klaipėdos kraštą atiduoti...

Žinoma, naciai tarp įvairių kitų dalykų, kaltino ir lietuvius, kad Kauno teismo sprendimai naciams buvę per griežti, kad jie sukilimo tada neruošę ir panašiai.

Skaitant plačiau, išeina, kad šalia Rytprūsių gauleiterio Koch, didelės įtakos turėjo ir kąrjeristas, beširdis ir aklas Hitlerio pakalikas bei karų inspiratorius, buvęs vok. užsienių reikalų ministeris Ribbentropas, baigęs savo gyvenimą Nuernbergo kartuvėse. Darosi graudu, kaip Lietuvos vyriausybė paskutiniais metais, pastatyta vis prieš nežinią, turėjo palaipsniui vis nusileisti. Ir lenkų ultimatumo metu, užkulisiuose Ribbentropas palaikė lenkus, bet taip pat nenorėjo, kad lenkai Lietuvą pultų, dėl numatymo, reikalui esant, Lietuvą išmainyti į Dancigo koridorių.

Gubernatorius Navakas savo veiksmuose elgėsi kaip patriotas ir didelės valstybės vyras. Pas jį, kaip ir pas ano krašto Martyną Jankų, Simonaitį, Reizgį ir kitus lietuvius, ruseno stipri sausio 15-tos ir 1918 metų kovotojų dvasia. Ir, kaip ir daugelis lietuvių, jis galvojo savo veiksmais sulaikyti nacių grėsmę, ir iš vėlesnės Lietuvos okupacijos bei įsiliepsnojusio karo pamatėme, kad jis daug neklydo. Ir jei Lietuva būtų buvusi viena iš didžiųjų valstybių, ji būtų buvusi gal ir Nuesnbergo teisme rimtai paminėta, kad ji jau prieš dešimtį metų nacius teisė dėl agresyvinių veiksmų.

(Bus daugiau)

KAIP BŪČYS VYSKUPU TAPO

Praėjo metai ar dveji, nebežinau 1885 ar 1986 m. per atostogas jau neteko man skaityti "Aušros". Mama pareiškė maždaug šitaip: "Vaikeli, liaukis gyręs tą Aušrapalaikę. Nežinia kas ir nežinia kam ją skleidžia. Kas žino, kokiu bedievišku raugu ji dvokia".

Aš bandžiau teisinti, o mama liepė saugotis, pridėdama, kad daug esą norinčių mums pakenkti. Tie nevidonai žino, kad mes išalkę savo kalbos raštų, tai mums bruka neva laikraščius, kad mes netektume nei Dievo, nei sielos, kaip netekome daugelio gerų dalykų.

Vysk. P. Būčys
(iš Atsiminimai I)

◆ Duoną taupyk rytojui, ne darbą.

IŠEIVIO DALIA

Rašo JUOZAS KAPAČINSKAS

35

Sugrįžęs manęs paklausė, kiek jau aš savo namo esu pasistatęs. Atsakiau, kad jau išmūrytos sienos, uždengtas stogas, sudėti langai ir pasiliko tiktai vidaus įrengimai. Tada jis ant to paties rašto užrašė: "Above mentioned item cancelled. Lumber used for construction of building. No apparent violation. Frank L. Hasnerl, Captain — Inspektor Headquarters. Jan. 29. 1953.

— Vadinasi, visi anksčiau paminėti įspėjimai dėl medžiagos nuo statybos pašalinimo yra nutraukiami. Nėra jokių prasižengimų. Apgailestaudamas pareiškė, kad atsiranda žmonių, kurie visokiais būdais mėgina kitiems kenkti. Mandagiai padrąsino toliau darbą tęsti.

Medžiagos prisivežk, sakė, kiek tau reikia, nors ir pilną namą. O dėl kaimyno medžiagos ant tavo žemės, kreipkis į policiją. Po šio apsilankymo Fire Departamente, daugiau jokių trukdymų iš ugniagesių neturėjau.

Toliau darbai sekėsi sėkmingiau ir nebuvo didesnių trukdymų. Iki pavasario pradžios įsirengiau kas buvo svarbiausia ir būtiniausia, o 1953 metų kovo dvidešimtą dieną su šeima persikrausčiau į nuosavą pastogę, — ne kokį barakėlį, bet kuris papuošė šią vietą.

Vidaus įrengimai dar nebuvo užbaigti, bet šiaip taip jau buvo galima gyventi. Į galą varydami namuko įrengimus, jau visi stojom į baigiamuosius darbus, kad jame būtų patogiau gyventi. Namas mus visus gražiai priglaudė ir sutalpino. Niekam jau nebebuvome ant tako.

Apsigyvenus pasistatytame name, mano kaimy-

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val. antrad., penktadieni nuo 1—5, treč ir šeštad. tiktai susitarus.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-6001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717
Neatsiliepus — skambinti
846-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

ROCKFORDO NAUJIENOS

Nuvažiavome ir parvažiavome

Rockfordo lietuviai aukšto meno mėgėjai, surinkti Augustino Kapačinsko, sekmadienį, kovo 24 d., autobusu nuvyko į Chicagą pamatyti lietuvių operą.

Šalta, bet saulėta diena. Susidarė graži grupė. Pasirodė moterų daugiau negu vyrų. Vedė slaptas derybos, kam teks po dvi. Nieko neišsprendė, visi nori po dvi. Liūdnai užsibaigė. Šoferis jaunas, modernus busas. Vieni koziriavo, kiti šnekučiavo apie savo rūpesčius, dar kiti pasakojo kaip bėgo nuo raudonų maskolių — Lietuvos okupantų.

Bešnekučiuojant pasijutome Chicagoje prie "Paramos". Busas sustojo. Greitai išsiskirstėme. Kas ieškojo restorano, o didžiuma sulindome į "Paramą". Gražiai įrengta krautuvė. Lietuviškos duonos, šviežios mėsos, rūkyti kumpiai, lašiniukai ir dešrelės, net lietuviškų baronkų, ir mes su Petru prisipirkome pilnus maišus. Išeiname, mūsų vežimo nėra. Maišus nežėme atgal, prašėme palaikyti kol sugrįšime iš operos.

Lauke šalta, ieškojome restorano, radome: užrašas ("Club" privat). Lindome, gal neišmes. Pataikėme. Tai Lietuvių šaulių klubas. Sutikau mano mielą parapijoną Išganaitį ir J. Kapačinską. Prie baro patarnauja 2 gražūs šauliai, tur būt, žemaičiai. Atsiskaitė Lietuvos litais. Paėmę "dėl šilumos", išėjome valgyti ieškoti. Petras sako: "Du blokai nuo čia yra mažas restoranas, gal ten gausime". Nueiname, pilnas žmonių. Radome vietos kampe. Patarnautojos jaunos, greitos, lietuviškai kalba. Valgis skanus, Skubinomės, ne viską suvalgėme, rūpėjo laiku grįžti prie "Paramos". Štai įeina Petras Šernas mūsų ieškoti. Šernas sako: Busas jau nuvažiavo. Ar sugrįš mus paimti? Sako nežinau. Kaip tokia kiaulystė iškrėtė? Mes užsimokėjome. Jei taip, tai maršuojame. Nuo to restorano iki auditorijos apie 8 Chicagos dideli blokai, o šaltas vėjas tiesiai į burną, kvėpuoti sunku.

Nuėjome. Dar turėjome laiko susirasti savo vietas. Bilietus turėjome, niekas negalėjo užimti. Mūsų Rockfordo grupės jaunuoliai jau sėdėjo ir šaipėsi, kad ir seni "jaunuoliai" "maršavo.

Atidarė scenos šviesas, įžygiavo mūsų simfoninio orkestro dirigentas Vytautas Marijošius. Publika sutiko su aplodismentais, kaip tik jo rankoje lazdelė pajudėjo, sekundės laike skaitlingas būrys išlavintų muzikantų užtraukė Giuseppe Verdi operos "praliudiją". Mes lietuviai turime didžiuotis, kad turime muzikos genijų, kaip New Yorko Metropolitan operos simfonijos orkestro dirigentą Kubalec, taipgi turime didžiuotis savo solistais, kurie Giusppė Verdi operoje pasirodė puikiai, atliko savo partijas prigimties išlavintais balsais ir vaidinimu. Reikia džiaugtis, lietuviai turtingi, surinkta apie 60 gerų balsų, pasišventusių dirbti — dainuoti operos chore. Noriu dar priminti solistus, kurie pasižymėjo ir sunkias arijas atidainavo, tai Renato" A. Brazis, "Ričardo" Štefan Wicik, Renato žmona D. Stankaitytė. Šokikai, tai nescenos judesys, bet karaliaus rūmų auklėtiniai, tinkamai atliko.

"Finalas" liūdnas, graudingas, kada karalius Ričardas peiliu nudurtas dar pajėgė pasakyti, kad dovanoja tiems, kurie surengė jam mirties puotą. Čia orkestras ir galingų balsų choras dramatiškai užtraukė gailesčio atsisveikinimą, prašydami Dievo amžino atilsio savo karaliui. Baigė jautriai ir tyliai. Tūkstantinė lietuviška publika griausmingais plojimais palydėjo kiekvieną aktą.

Rockfordiečiai sulindo į savo busą, sustojo prie Paramos pasiimti pirkinius ir laimingai sugrįžome į prie L. klubo 8:30 vakaro. žvalgas

GRADINSKAS
GRUNDIG
RADIJAS
TIK $9.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERENAS
4047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

Joniškiečių klubas

Prieš 48 metus 1926 metais senosios kartos joniškiečiai, būtent: Julius Butautis broliai Brijūnai, p-lė A. Ančiutė ir daugelis kitų Joniškiečių susiorganizavo Joniškiečių Labdarybės ir kultūros klubą.

Tuo laiku Čikagoje nebuvo girdėti savo parapijos vardu pasivadinusio klubo.

Tiesa, pats pirmasis įsikūrė Čikagos mieste vardu Viekšniečių klubas., bet jis neilgai gyvavo ir užsidarė.

Kai joniškiečiai įsikūrė, jie sudideliu pasiryžimu ir entuziazmu griebėsi klūbą didinti nariais. Atsirado smarkių veikėjų, rengė gegužines, bankietus, vakarus ir koncertus, kurie sutraukė daug publikos į joniškiečių parengimus.

Ir kitos parapijos panašų klubus kurti. 1934 metais jau įsikūrė Joniškiečių kaimynų Žagariečių Klubas. Juo tolyn, tuo labiau Čikagoje pradėjo parapijiniai klubai dygti kaip grybai po lietaus. Klubai didėjo ir garsėjo. Vieni su kitais lenktyniavo visuomeniniuose darbuose, kaip apšvietoje taip ir kultūroje ir kituose reikaluose. Bet pirmus ledus išlaužė Joniškiečiai, todėl jiems ir ta garbė priklauso. Jie pasivadino Labdarybės ir Kultūros klubu. Jie atšveitė 25-ių metų klubo gyvavimo sukaktį. Vėliau 40 metų gyvavimo sukaktį, kurioje pagerbė senuosius narius, išbuvusius Joniškiečių Klube 40 metų. Dabar Joniškiečių Klubo pirmininkė Julija Sačauskienė, mirus Jonui Gasparavičiui, jau11 metų pirmininkės pareigas eina nuoširdžiai ir gerai. Ji gauna veikėjų paramą. Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros klubą išaugino nariais ir finansais. Ji daug pasidarbavo labdarybės ir kultūros darbuose.

Joniškiečių klubas rengiasi prie 48 metų jubiliejaus, kur klubo nariai bus vaišinami ir pagerbti. Banketas bus su šokiais Gros Joniko orkestras ir bus programa. Banketas įvyks gegužės 5-tą dieną Hollywood Inn svetainėje. Rengimo komisiją sudaro Joniškiečių pirmininkė Julija Sačauskienė, Našliukų pirmininkė Mary Naberieza ir veikėja, dainininkė Birutė Rašinskienė. Ilgametė Joniškiečių Klubo finansų sekretorė Bernice Žemgulienė pasiųs nariams kvietimus į šią puotą. Visi prašomi dalyvauti šiame Joniškiečių klubo parengime, jų 48-nių metų sukakties gyvavimo jubiliejuje.

Joniškietis

Laiko nevienodumas

Kuomet Chicagoje yra dvylikta valanda dienos, tuo pačiu metu New Yorke yra 1 valanda popiet, 2 valanda p.p. Buenos Aires, 3 val. p. p. Rio de Janeiro, 4 val. popiet Azorų salose, 5 val. Dakar miestę, 6 val. Briuselyje, Hagoje, Liuksenburge, Paryžiuje, Londone, Madride, Lisabonoje ir Alžyre; 7 valandą vakaro Varšuvoje, Ankaroj, Atėnuose, Beirute, Budapeste, Damaske, Helsinkyje, Kaire ir Sofijoje; 9 val. vak. Maskvoje ir Leningrade; 10 val. vak. Baku, Kaukaze; 11 val. vak. Karači mieste, 1 valanda nakties Novosibirske, 2 val. nakties Šanchajuje, 3 val. ryto Tokio, 4 val. ryto Vladivostoke, Sydnėjuje ir Naujoje Gvinėjoj; 7 val. Samoa saloje, 9 val. Honolulu, Aliaskoje ir 10 val. priešpiet San Francisco.

SIENŲ TERLIOJIMO NAUDA

Paprotys rašinėti ant sienų yra toks pat senas, kaip ir pasaulis.

Vezuvijaus ugniakalnio užversto Pompėjos miesto sienų įrašai labai vertinami istorikų, nes jie padėjo daug ką sužinoti apie pompėjiečių gyvenimą, jų rūpesčius ir džiaugsmus. Tyrinėtojai perskaitė ir Amūro strėle pervertųjų užrašus, ir kažkieno grasinimus, ir politinius skelbimus. Štai vienas jų:

"Tas, kuris neatiduos savo balso užKvinktą, tegul bus pervarytas per miestą raitas ant asilo".

Bazilikos sienoje buvo įrašas: "Suavis svajojo apie pilnus ąsočius vyno".

Susirinkimų PRANEŠIMAI

★

— **Lietuviai Televizijoje Valdyba** šaukia rėmėjų — žiūrovų metini susirinkimą, kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 7 dieną 2:00 val. popiet Jaunimo Centre (prieš didžiąją salę). Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi svarbūs su LTV susiję reikalai. Rėmėjus ir visus kam rūpi LTV reikalai, prašome dalyvauti. **Valdyba**

— **Brighton Parko Lietuvių Moterų klubas** rengia smagų kauliukų ir kortų pobūvį sekmadienį, balandžio 7 dieną Hollywood Inn salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 3 val. popiet. Bus gražių dovanų ir veiks skanių užkandžių bufetas. Kviečia visus
Komisija ir Valdyba

— **Upytės Draugiško Klubo** susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 5 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7 val. vak. Prašome visus narius ir norinčius būti klubo nariais gausiai dalyvauti. Taipgi turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės. **A. Kalys**

— **Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų** Draugijos Valdyba šaukia visuotiną narių susirinkimą sekmadienį, baalndžio 7 dieną 3 val. popiet "Petronėlės" svetainės salėje, esančioje 4500 So. Talman Ave. Visi nariai prašomi skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo — tradicinė kavutė.
P. Rumša

Dviejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

VLADO KIELOS

Praėjo 2 metai, kai negailestinga mirtis iš mūsų tarpo išskyrė mielą tėvą, uošvį ir senelį. Minint dviejų metų mirties sukaktį, šventos mišios bus atnašaujamos balandžio 6 dieną, 7:30 val. ryto šv. Mergelės Marijos gimimo bažnyčioje, Marquette Parke.

Nuoširdžiai kviečia visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. mišių aukoje ir pasimelsti už mano mylimo tėvo, a. a. Vlado sielą.

Sūnus Marijus ir šeima

STANLEY ŽILINSKAS

Miręs 1974 m. balandžio mėn. 2 dieną, 11:30 val. vak., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Sidabravo parap. Amerikoje išgyveno 63 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Helen, brolio dukterys — Rita Janik, jos vyras Roman ir Jo Ann Nawrocki bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Šeštadienį, balandžio 6 dieną 12:00 val. popiet bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Stanley Žilinsko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutini patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
žmona, giminės.

Laidotuvių Direktoriai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Buvau pasiryžęs jūsų tarpe nežinoti nieko kito, kaip tik Jėzų Kristų, ir tą nukryžiuotą". — 1 Kor. 2:2.

• • •

Mes maldaujame kiekvieną, kuris įvertino garbingą Evangelijos viltį, neklausyti jokių netikrų mokslų, o priimti tik tai, kas sutinka su Dievo Žodžiu. Neužmirškime, kad esame "skirtingi žmonės", atskirti nuo didelių pulkų vardiškų krikščionių, kurie, nors vadina Jėzų Kristų Viešpačiu, nedaro ką jis yra įsakęs daryti. Mes esame taipgi atskirti nuo pasaulio. Todėl mūsų miltys, siekimai ir troškimai yra daug aukštesni. Myms yra duota proga įsižiūrėti į gilesniuosius Dievo dalykus, kuriuos jis yra apreiškęs savo Žodyje, Šventajame Rašte. Jis pašaukė mus iš tamsos į savo stebėtiną šviesą, kuri aiškiai parodo kelią į išganymą.

• • •

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

A. ir O. Mikulskiai lankėsi Chicagoje

Muzikai Alfonsas ir Ona Mikulskiai iš Clevelando buvo atvykę į "Kaukių Baliaus" operos premjerą. Jie abu yra LŠST CV nariai.

Sekančią dieną po spektaklio Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė jiems buvo surengusi kuklų, bet nuoširdų priėmimą "Gintaro" svetainėje.

Svarbiausias su jais susitikimo tikslas buvo pasiinformuoti ir aptarti organizacinius reikalus...

Po pasitarimo buvo vaišės.

Vaišėm prasidėjus šaulių rinktinės GT pirm. Algirdas Budreckas pristatė svečius — veiklius šaulius, LŠST CV narius: moterų vadovę Oną Mikulskienę ir vicepirm. Alfonsą Mikulskį.

Sesė šaulė Ona Mikulskienė pasakė jautrų žodį, kuris daugiau buvo skirtas sesėms šaulėms.

Po to prabilo brolis šaulys Alfonsas Mikulskis. Jis savoj kalboj prisiminė vieną epizodą apie Pirmojo Pasaulinio karo didvyrius, kurie kovojo ir nepasidavė priešui, nors kova buvo pralaimėta. Kuopos vadas Martinat (kurį Mikulskiui vėliau teko susipažinti Klaipėdoje ir kuris jam prisipažino esąs lietuvių kilmės) nepasidavė ir prasiveržęs pro priešo linijas prisijungė prie savų dalinių.

Brolis šaulys Mikulskis turėjo omeny, kad ir mes šauliai, kad ir sunkiose tremtininių sąlygose, tokiais turėtume būti ir tokiais išlikti, kaip minėti didvyriai.

Šauliai A. ir O. Mikulskiai yra daug nusipelnę LŠS-gai Tremtyje.

Ona Mikulskienė apart vadovavimo moterų šaulėms daug aukojasi ir dirba paruošdama ir mokydama seses šaules groti kanklėmis. Jos dėka jau yra trys kanklių muzikos ansambliai: Clevelande, Detroite ir Toronte.

Alfonsas Mikulskis yra visiems gerai žinomas, kaip muzikas, kompozitorius ir dirigentas. Jis yra garsaus "Čiurlionio Ansamblio" vadovas. Jis yra didelis meisteris-maestro ne tik paruošti, suharmanizuoti, bet ir puikiai išpildyti savo vedamais chorais lietuviškas dainas.

Jie abu yra mūsų šauliškos veiklos, lietuvių kultūros ir lietuvybės puoselėtojai — spiritus movens.

Jų atliekami darbai LŠST yra mums šauliams neįkainuojamas įnašas į šauliškos veiklos darbą tremtyje.

Gaila, kad negalėjome su jais ilgėliau pabūti, nes-jų laikas buvo ribotas.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybės linki jiems ištvermės ir nepailsti toliau dirbti Nepriklausomai Lietuvai.

Onai ir Alfonsui Mikulskiams buvo sugiedota "Ilgiausių Metų".

Už surengtas sesių šaulių, vadovaujant Stasei Cecevičienei, vaišes šaulių rinktinės vardu reiškiu šauliška padėką.

Algirdas Budreckas

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė surengė priėmimą iš Clevelando atvykusiems šauliams Mikulskiams. Iš kairės prie stalo stovi S. Cecevičienė, sėdi A. Mikulskis, O. Mikulskienė, V. Išganaitis, A. Valatkaitis, kalba A. Budreckas ir P. Tamkus.

Nuotrauka C. Genučio

"Skanūs" česnakai

The Enquiry paskelbė pasikalbėjimą su tūlu kalifornietiu Jack Lemmon, dideliu česnako mėgėju, kurs giriasi su česnakų dieta per savaitę numetęs 10 svarų svorio, bet ir tiek pat greitai netenkąs draugų.

"Mano draugai mane užuodžia per mylią atstu", giriasi ar skundžiasi Lemmon, bet sakosi nepaisąs, kadangi česnakai tiek pat greitai nuvaro šalin svorį. Jis pateikia ir savo česnakinės dietos receptą:

Pusryčiams — stiklą sunkos (apelsinų ar greipfrutų) vieną riekutę sausai pakepintos duonos ir juodos kavos puoduką. Priešpiečiams didelę porciją žalumynų — salotų ir indivijų, suvilgytų alyvoje ir acte ir apsčiai primaišytų česnakų.

Pietūs — Geroka porcija mėsos, supiaustyti pomidorai su česnnakų padažu, ir kartais kepta bulvė ir stiklinė vyno. Pietums vietoje salotų jis užsikandąs žalių salierų arba morkų, taip pat su česnakų padažu. "Su savo dieta aš galiu numesti po svarą — pusantro per dieną ir dietos laikytis tol, kol norių", giriasi česnakų mėgėjas.

● Liga raitą atjoja, pėsčia išeina.

TRUMPAI

— Pranas Adomaitis iš Gage Parko apylinkės gauto kalendoriaus proga parėmė Naujienas 6 dol. dovana, kartu pareikšdamas sveikinimus visiems bendradarbiams ir gerus linkėjimus darbuotojams.

— Jonas Stružas, Rockford, Ill., atskiru laišku atsiuntė sveikinimus ir gerus linkėjimus Naujienoms ir naujieniečiams 60 m. sukaktuvių proga. Tuos gražius žodžius jis palydėjo 10 dol. dovana vajui. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, pareiškimus, sveikinimus ir gerus linkėjimus.

— Popiežius Paulius VI šį šeštadienį Sodyboje mišias laikys — filmas iš jo kelionės 1962 m. po Šventąją Žemę. Gydytojų paskaitos, Aldonos Rimienės patarimai pensininkams, spalvoti kino filmai ir užkanda vietoje bei išsineštinai. Nuo 5 val. p. p. visus pažįstamus sodybiečiai kviečia ir jų laukia.

— Juozas F. Gribauskas, Cicero, Ill., Šv. Antano Taupymo ir skolinimo b-vės vedėjas ir sekretorius, visuomet dalyvauja lietuviško gyvenimo įvykiuose ir bendruose darbuose. Tos bendrovės vadovybė bei tarnautojai dalyvaus Naujienų jubiliejiniame bankete ir jau rezervavo 10 asmenų vietas.

— Sol. Laima Stepaitis dainuos viename iš Chicagos centrinės bibliotekos ruošiamų viešų ir nemokamų koncertų. Koncertas įvyks balandžio 6 d. 12:15 val. popiet bibliotekos auditorijoje, 78 E. Washington St., 2-me aukšte. Įėjimas iš Randolph St.

— Lietuviai Televizijoje rėmėjų metinis susirinkimas bus balandžio 7 d. 2 val. Jaunimo centre. Kviečiami rėmėjai ir LTV entuziastai. Bus renkama valdyba.

— Michalina Baronienė iš Beverly apylinkės. Naujienų pirmūno Kazio Barono našlė, dalyvaus jubiliejiniame bankete ir bus tokio pat pirmūno Juozo Šmotelio bei jo artimųjų draugystėje. Ji yra kilusi iš Vilniaus krašto, Tverečiaus, apylinkių, kur dauguma lietuvių atsilaikė prieš svetimybes, išliko sąmoningais ir išlaikė savo kalbą bei papročius ,visa tai perduodami savo ainiams.

— A. Garba, Melrose Park, Ill., kartu su sveikinimais ir gerais linkėjimais atsiuntė vajui 5 dol.

◆ Giesmių Vakaras. Virš 20 m. Tėviškės Parapijos Choras rengia Giesmių Vakarus Verbų sekmadieniais savo bažnyčioje. Kasmet pastebima pažanga. Savoji kūryba branginama. Jau nuo praeito rudens kas sekmadienį buvo ruošiamasi ir š. m. Giesmių Vakarui. Mišrusis parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampsačio, Moterų Oktetas, Vyrų Kvartetas ir solistai, Sekmadieninės Mokyklos choras, vadovaujamas Viktoro Jurkšaičio, kels "Verbų šakelę". Visi yra kviečiami dalyvauti. Giesmių Vakaras įvyks Verbų sekmadienį, balandžio 7 d., 6 val. vakare, Tėviškės bažnyčioje, 6641 So. Troy St. T. S. (Pr).

◆ Atidaryta nauja šviežios žuvies krautuvė. Yra importuoto lietuviško medaus, latviškų šprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų silkių. 6307 So. Artesian Telef.: 776-4712. (Pr).

◆ Aldona ir Algirdas Braziai prisidėjo su 100 dol. auka prie operetės "Kornevilio Varpai" pastatymo išlaidų sumažinimo. Algirdas, buvęs "Metropolitan" operos solistas, atlieka įvairių charakterių solo partijas lietuvių statomose operose ir operetėse. "Kornevilio Varpai" pastatyme Algirdas dainuos vieną iš pagrindinių — grafo rolę. Aldona yra pianistė ir uoli padėjėja savo vyrui išmokti sunkias solo partijas. (Pr).

◆ Naujienos yra geriausia dovana Velykų švenčių ar kitomis progomis. Užsakyti galima telefonu 421-6100 darbo valandomis. Užsakykite dabar. Lai jūsų artimieji bei pažįstami prisimena jus kasdieną ir lai giminystės, draugystės ir lietuvių tarpusavio ryšiai bei meilė auga ir bujoja nežiūrint nuotolių ir kitokių aplinkybių. (Pr).

◆ Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, "Ramunė" Delikatesų krautuvės - savininkai, 2547 W. 69 St., tel. 925-4254, jau yra pasiruošę šv. Velykų stalui — aprūpinti Gerb. klientus visais jų pageidaujamais valgiais, kaip tai: įvairūs tortai, beržo šakos, ežiukai, babkos, pyragaičiai, roliadai ir kiti skanumynai. Su užsakymais prašoma nesivėluoti. Čia veikia gausių valgių restoranas. Atidaryta kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. (Pr).

◆ Šį sekmadienį, balandžio 6 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių pensininkų draugijos susirinkimas įvyks Chicago Savings & Loan Assn. patalpose, esančiose 6245 So. Western Avenue. Kviečiame visus draugijos narius ir pensininko amžiaus žmones į šį susirinkimą atvykti.

Draugijos Valdyba (Pr).

◆ Naujienų Jubiliejinis Banketas, atžymintis 60 m. sukaktį, įvyks balandžio 21 d. 6 val. vak. Beverly Country klube, 87-ta ir Western Ave. Visa programa atitiks tos progos geras nuotaikas prie gerų pietų, šampano ir puikaus patarnavimo, derinantis įvykio ir meninei programai, grojant orkestrui, malonioje draugystėje ir patrauklioje aplinkoje.

Banketo proga ruošiamas sukakties leidinys su vakaro programa, organizacijų ir asmenų sveikinimais, verslo įstaigų bei profesionalų garsinimais, kurios priima taip pat rezervuoja vietas Kristina Austin ir Ema Petraitienė Naujienų administracijoje.

Rengimo komisija, maloniai kviesdama visus dalyvius, prašo vietas grupėmis ar pavieniai rezervuoti iš anksto, kad tinkamai visus svečius priimtų ir aptarnautų. Stalai po 10 asmenų. Bilieto kaina 15 dol. asmeniui. (Pr).

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina $2. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gėrimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

Prof. Vacl. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. $6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. $6.00
Prof. Vacl. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrištas, 431 psl. $7.50
RIJA, I dalis. 208 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais — $2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. $2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. $5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais. $5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. $3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. $1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. $3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. $3.00

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

EXTERMINATOR
Man with car for local exterminatig and sanitation company. Top pay. Experienced or we will train.
Call JERRY 772-5050

GENERAL MACHINIST
Full time. Steady. Good pay. 1 Block from CTA Full Benefits.
WORLEY EQUIPMENT CO.
2301 N. KNOX AVE.
252-2830

EXPERIENCED
• PRESS BRAKE OPERATORS
• STRIPPIT OPERATORS
• WELDERS
Good benefits.
SIMPLEX SYSTEM CONTROL
Ask for JOHN —
421-7700

SHEET METAL SET UP MAN
Experienced Kick press, power brake and punch press.
TOOL ROOM MACHINISTS
Experienced (maintenance of tools, jigs and fixtures).
SHEET METAL MECHANIC
for work in research and development department building models and proto-types.
Apply at.
MID-CONTINENT METAL PRODUCTS
2717 No. GREENVIEW
CHICAGO
549-3900
Mr. ROBERT STACHO

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

HOUSEKEEPER
Excellent location, near North. Live-in. Private room, T. V., bath, simple cooking, 3 adults, exp. necessary. Chicago references required. Salary and benefits are excellent. English necessary.
Call 939-5418

FURNITURE AND FIXTURES
Baldai ir kiti įrengimai

PARDUODAMI
IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja Hetuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

WANTED TO RENT
Ieško butų

PUSAMŽIS VIENGUNGIS ieško nuomoti 3—4 kambarius Justice arba kitame pietvakarių priemiestyje nuo gegužės mėn. pradžios. Turi savo mašiną ir baldus. Prašoma skambinti šeštadieniais nuo 6 val. vak., sekmadieni visą dieną, šiokiadieniais nuo 7 val. vak. Tel. 652-9253.

VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS ieško 2 arba 3 kambarių buto Marquette Parke. Skambinti 925-9849 arba HE 4-0876.

— Ponia M. Strakauskienė, Waterbury, Conn., pratęsdama prenumeratą, parėmė Naujienas 5 dol. dovana kalendoriaus proga.

◆ Prof. dail. Adomo Varno 95 m. sukaktis, minėjimas, akademiją ir apžvalginės darbų parodos atidarymas įvyks š. m. balandžio 6 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Pagrindinę kalbą pasakys prof. dail. Vytautas Jonynas. Dainuos sol. Dana Stankaitytė ir Stasys Baras, akompanuos A. Vasaitis. Paroda tęsis visą savaitę ir per Velykas. Darbo dienomis atdara nuo 6 iki 9 val. vak. Ruošia AL-Dailininkų sąjunga. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-2233

NEAR 72nd & FRANCISCO
Excellent, newer 2 story brick. Formal dining room, separate gas hot water heat units, garage, extras. Possession $49,500.
JANIS REAL ESTATE
6134 So. PULASKI
581-2787

DABAR LAIKAS PIRKTI
DIDELIS modernus 6 kambarių namas ir 3 kambariai beismante. 2 auto garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. $19,500.
2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Paramos. $28,800.
KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butų mūras pajamoms. Našlė atiduoda už $47.000. Arti parko.
1½ AUKŠTO apie 20 metų mūras. 2 butai, įrengtas beismantas, platus lotas, garažas, arti mūsų. $26.900.
8 BUTŲ MŪRAS. Apie $14,000 pajamų. Parūpintas finansavimas rimtam žmogui, arti parko. $59,900.
KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų mūras. 7 dideli kambariai, įrengtas beismantas. Centrinis šildymas ir vėsinimas, 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. $39,500.
PUIKUS, KAIP NAUJAS 4 kambarių modernus mūras. Įrengtas beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite keltis į Marquette Parką. $22,000.
LIUKSUS 3 BUTŲ apie 15 m. mūras ir mūro garažas. Vienas blokas nuo parko. $45,000.
VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŪS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

NAUJAS ADRESAS
Leonardo Eringio
LEONARD'S "TEXACO"
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

STATOME NAUJUS NAMUS IR ATLIEKAME ĮVAIRIUS PATAISYMUS.
PETRAUSKAS & CO.,
Statybos kontraktorius.
Tel. 476-4192.

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai. pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — ŠKI EIDŽIA ŠVIESĄ

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.